

ПЛОВДИВ – ЕВРОПЕЙСКА СТОЛИЦА НА КУЛТУРАТА 2019

**Междинен доклад за напредъка около времето на
стартиране на програмата**

Януари 2019

Съдържание

I. Въведение	1
II. Описание на актуалната ситуация – базова линия по индикатори.....	5
1. Трансформация на културния сектор	5
1.1. Достъп до култура и участие.....	5
1.2. Културна жизненост	17
2. Образ и идентичност	19
2.1. Признаване на Пловдив като важен Европейски културен център	19
2.2. Усещане за идентичност	22
3. Социални въздействия	28
3.1. Социална и културна интеграция на маргинализирани групи	28
3.3. Качество на живот	35
4. Икономически растеж	52
4.1. Ръст в туризма	52
4.2. Нови бизнес и възможности за заетост.....	56
4.3. Икономическа жизненост на културния сектор.....	58
III. Изводи	60
IV. Приложение: Индикатори и целеви стойности	62

I. Въведение

Мониторингът и оценката на инициативата Пловдив – Европейска столица на културата 2019 се основава на заложената рамка в Апликационната книга, която:

- въвежда четири зони за оценка, които покриват четирите ключови области на въздействие на инициативата:
 - 1) Трансформация на културния сектор
 - 2) Образ и идентичност
 - 3) Социални въздействия
 - 4) Икономически растеж

- предвижда график на мониторинга в периода 2017-2020, както следва:
 - 2017 г.: проследяване и анализ на резултатите от второто базисно измерване; извършване преглед на уместността на показателите и целевите стойности;
 - 2018: изготвяне на анализ за напредъка спрямо изходното ниво около времето на стартиране на програмата;
 - 2019: мащабно измерване на резултатите, ефекта и въздействието в годината на провеждане на инициативата;
 - 2020: изготвяне и публикуване на главния анализ, вкл. връзка към нови стратегически документи и изграждане на ключови цели и задачи след 2019 г.

Мониторинговата рамка от Апликационната книга включва 39 индикатора, за които, след установяване на базовата линия се предвижда различна периодичност на наблюдение. Съгласно предвидения график Вторият Базов мониторингов доклад установи базовата линия за периода 2015-2017 г. на база резултатите се извърши преглед на уместността на всеки индикатор, целевите стойности и периодичността. Наблюдението по години съгласно Апликационната книга и одобрения Доклад от 2017 г. е представено в таблицата по-долу:

№	Индикатор	2017	2018	2019
ТРАНСФОРМАЦИЯ НА КУЛТУРНИЯ СЕКТОР				
1	Общ брой ЕСК събития през 2019 г.			V
2	50% от жителите на Пловдив, 30% от регионалните да посетят ЕСК събития през 2019 г.			V
3	20% растеж в културното участие между 2015 и 2021	V		V
4	Удовлетворение на публиката от културното съдържание	V	V	V
5	Обратна информация относно организирането на събития	V	V	V
6	Увеличаване на броя на събитията	V	V	V

№	Индикатор	2017	2018	2019
	извън центъра на града (вкл. читалища)			
7	Демография на участниците в събития и увеличен достъп на нови публики	V		V
8	Процент от културни събития с безплатен вход, позволяващи достъп на групи в неравностойно положение	V		V
9	Увеличаване на броя на културните събития в квартал „Столипиново“	V	V	V
10	Брой европейски трансгранични съвместни продукции, гостуващи международни артисти, изнесени и внесени продукции	V	V	V
11	Процент на положителните и отрицателните мнения за артистични мероприятия от програмата на ЕСК			V
12	Брой оригинални произведения, поръчани от „Пловдив 2019“			V
13	Брой артистични и мениджърски обмени, които се провеждат в частни и обществени културни институции (на регионално, национално и международно ниво)	V		V
14	Брой членства в международни мрежи за културни институции и оператори (повече международни връзки)	V	V	V
15	Увеличение на посещенията на музеи/галерии театри/концертни зали	V	V	V
ОБРАЗ И ИДЕНТИЧНОСТ				
16	Национално / международно / социално медийно внимание, повишено медийно отразяване	V	V	V
17	Развитие на репутацията на Пловдив като дестинация за културен туризъм	V	V	V
18	Увеличение на споменаванията на Пловдив като град на културата в медиите и социалните медии	V		V
19	Идентифициране на пловдивчани с града им и чувство на гордост, че живеят в него	V		V
20	Чувство за принадлежност към Европа сред гражданите	V		V
21	Национална информираност: Процент разпознаване на ЕСК, вероятност/желание за посещение	V	V	V
СОЦИАЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ				

№	Индикатор	2017	2018	2019
22	15% намаление на нивата на неграмотност и отпадналите от училище в квартал „Столипиново” Информираност, участие, удовлетвореност от ЕСК	✓		✓
23	Повишено ниво на толерантност и приемане на уязвими групи в обществото	✓		✓
24	Брой на регистрираните доброволци и дни на доброволчество	✓	✓	✓
25	Процент на млади специалисти, които биха обмислили да се върнат в Пловдив, след като са учили/работили другаде	Не се наблюдава след одобрението на Базов мониторингов доклад 2017		
26	Индекс за качеството на живот и щастието	✓		✓
27	Грижа за околната среда	✓		✓
ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ				
28	20% увеличение на националните и 30% увеличение на чуждестранните туристи в Пловдив	✓	✓	✓
29	6% годишно увеличение на нощувките	✓	✓	✓
30	Демографски профил: % разбивка на посетители от България, Балканите, ЕС, страни извън ЕС	✓	✓	✓
31	Увеличаване на броя на полетите до и от летище Пловдив	Не се наблюдава след одобрението на Базов мониторингов доклад 2017		
32	Увеличение на регионалния туризъм	✓		✓
33	Нови работни места, създадени в сектора на туризма	✓		✓
34	Цялостен спад в равнището на безработица в града под 10%	Не се наблюдава след одобрението на Базов мониторингов доклад 2017		
35	Брой нови бизнеси в града	✓	✓	✓
36	Намаляване на равнището на безработица сред уязвимите малцинства (ромски/турски) под 20%	✓		✓
37	Увеличение на броя на малките фирми, работещи в ромските квартали	✓		✓
38	Увеличение на частното спонсорство с 5%	✓	✓	✓
39	Ръст на заетостта в културния сектор до 5%	✓	✓	✓

Настоящият доклад е междинният мониторингов доклад за 2018 г., който проследява напредъка в навечерието на стартиране на програмата по индикатори:

- Зона 1: 4, 5, 6, 9, 10, 14, 15;
- Зона 2: 17, 21;
- Зона 4: 28, 29, 30, 35, 38, 39.
- В допълнение, поради фундаменталното значение на индикатори 2 и 3 относно културното участие – посещаемост на културни събития от страна на жителите и посетители на гр. Пловдив, са измерени и представени контролни стойности за 2018 г. и на тези индикатори.

За проведеното междинно измерване за 2018 г. са използвани следните източници на информация:

- национално представително изследване на пълнолетното население в България (обем на извадката 800 души, интервю по метода „лице в лице“);
- представително изследване на пълнолетното население на гр. Пловдив (обем на извадката 450 души, интервю по метода „лице в лице“);
- анкетно проучване сред публиката на културни събития по метода на отзовалите се (анкетирани 173 лица);
- кабинетно проучване относно посещаемостта на гр. Пловдив - данни от НСИ за посетители в града и района, нощувки, развитие на отраслите в града, включително заетите в тях, и др.;
- проучване сред читалища и културни институции - интервюта с представители на културни институции от гр. Пловдив (50 броя)
- В допълнение индикатори 14 (Зона 1), 16 (Зона 2) и 24 (Зона 3) се наблюдават от офиса на ОФ Пловдив 2019 .

Настоящият доклад надгражда предходния Втори базов мониторингов доклад, което осигурява както цялостната картина на състоянието по заложените показатели, така и илюстрира регистрираните динамики по наблюдаваните индикатори през 2018.

II. Описание на актуалната ситуация – базова линия по индикатори

1. Трансформация на културния сектор

1.1. Достъп до култура и участие

Индикатор 2: 50% от жителите на Пловдив, 30% от регионалните да посетят ЕСК събития през 2019 г.

Целевите стойности на този индикатор при екстраполиране към пълнолетното население означават около 142 000 души от гр. Пловдив (50%) и около 342 000 души от региона (30%) да посетят ЕСК събития през 2019 г.

Като жители на региона се разглеждат жители от областите на Южен централен район за планиране без гр. Пловдив.

Този индикатор се измерва само през 2019 г., но в рамките на проведените проучвания са установени нива на посещаемост на културни събития за периода 2015-2017 г., като тези дялове включват посетители на всякакъв вид културни събития, вкл. посещения на кино. Посочените по-долу нива служат за отправна точка и ориентир за оценка на възможностите за постигане на целите. Данните показват, че в периода 2015-2017 г. посещаемостта достига целевите стойности – в този смисъл заложените цели по индикатора са реалистични и може да се очаква, че през 2019 г. могат да бъдат постигнати по-високи нива, с оглед по-наситената програма и продължаващите активни комуникационни дейности.

През 2018 се регистрира ръст на участието само за жителите на гр. Пловдив, докато дялът на посетилите поне едно културно събитие от жителите на региона по-скоро се запазва, но дялът на посетилите и някакъв културен обект достига до 36,6%.

- ✓ 50,1% от жителите на гр. Пловдив средногодишно за периода 2015-2017 г. са посетили поне едно културно събитие в града (базова линия). През 2018 г. този дял нараства значително, достигайки 73,8%
- ✓ 31,8% от жителите на региона средногодишно за периода 2015-2017 г. са посетили поне едно културно събитие в гр. Пловдив (базова линия), но за 2018 г. този дял по-скоро запазва нивата си - 32,9%, а посетили поне един културен обект – 36,6%;

През 2018 се установява и нарастване на посещаемостта в гр.Пловдив като цяло:

Посещаемост на гр.Пловдив – дялове на население от региона и страната, посетили гр. Пловдив с каквато и да било цел поне веднъж през съответната година

Година	Население от региона	Население от страната
2015 г.	59,9	28,0
2016 г.	60,6	31,4
2017 г.	63,0	26,5
2018 г.	70,6	33,2
	Средно около 724 960 души	

Индикатор 3: 20% растеж в културното участие между 2015 - 2021

За настоящия индикатор е установената базовата стойност във Втория базов мониторингов доклад (вж. текста по-долу), като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г. Поради фундаменталното значение на този индикатор, са измерени и представени контролни стойности за посещаемост на културни събития в гр. Пловдив относно за 2018 г. и са добавени някои коментари относно достигането на целевите стойности.

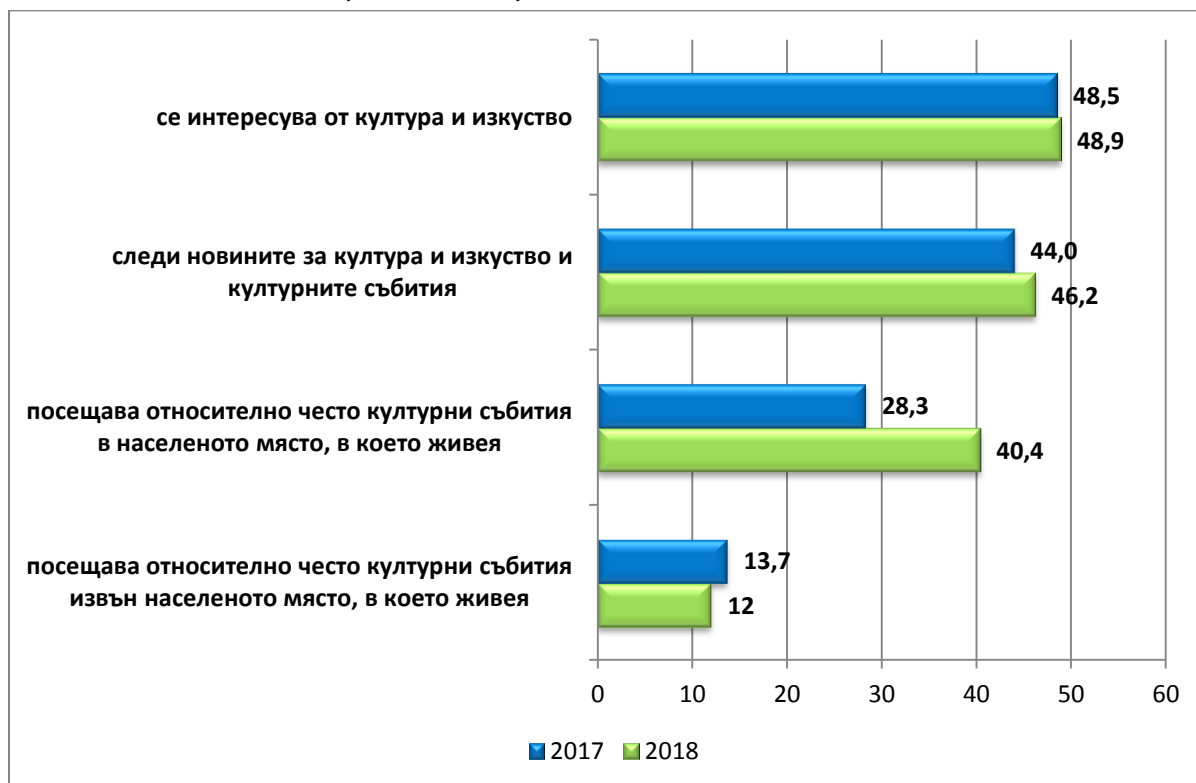
1) Общ интерес и осъзната ангажираност с култура и изкуство

Най-широка е съвкупността на проявяващите най-общ интерес към някаква област на културата или вид изкуство – около 80% от пълнолетното население на страната и града посочва на въпрос без предварително зададени отговори поне една област на културата или вид изкуство, към което има интерес.

Съвкупността на лицата с ясно осъзната ангажираност с култура и изкуство обаче е 49% от пълнолетното население на гр. Пловдив, като тази съвкупност се свива до 14% при най-активната форма на ангажираност от посочените – посещение на културно събитие в друго населено място. Логично, близък е делът на анкетираните пловдивчани (малко над 50%), които посочват, че отделят средства за посещение на културни събития и закупуване на творчески продукти (средно 24 лв. на месец).

През 2018 г. не се наблюдават значителни различия по отношение на общия заявен интерес и ангажираност на пловдивчани с култура и изкуство, като обаче значително е нарастнал делът на посочващите, че „посещават относително често културни събития в населеното място, в което живеят“ – от 28% през 2017 г. до 40% през 2018 г. Това кореспондира с вече констатираната повишена посещаемост на културни събития от пловдивчани и може пряко да се свърже с ефектите от прилагането на инициативата – голям брой културни събития с голяма реклама, което увеличава интереса към посещение като цяло. Респективно, делът на пловдивчани, които отделят средства за посещение на културни събития и закупуване на творчески продукти се е увеличил, достигайки 65,2%, също така се е увеличила и средната сума – от 24 до 31 лв. Тези увеличения вероятно са комплексен резултат не само от повишаване на интереса към културни продукти и/или повишаване на качеството на предлаганите, но и общи икономически ефекти. Тази поведенческа промяна безспорно е позитивна, но на този етап не може да се каже, че се е трансформирала в осъзнат интерес и ангажираност с култура и изкуство, доколкото делът на определящите се като „човек, който се интересува от изкуство и култура“ се запазва същия, при слабо повишение на интереса към информацията относно културни събития.

Бихте ли казали за себе си, че сте човек, който:

Източник: Представително изследване сред населението на гр. Пловдив

2) Посещаемост на културни събития в гр. Пловдив

Конкретните измерени стойности за индикатора могат да се отнесат за две съвкупности и са показани в графиките по-долу:

- 1) **население на гр. Пловдив** - при базова стойност от 43% посетили културно събитие през 2015 г., целева стойност - 51,6% (20% увеличение), което е факт измерен още през 2016 г., междинното измерване през 2018 г. показва увеличение до 73,8% на посетилите поне едно събитие.

Дялове от пълнолетното население на гр. Пловдив, посочили, че са посетили поне едно културно- информационно събитие в града

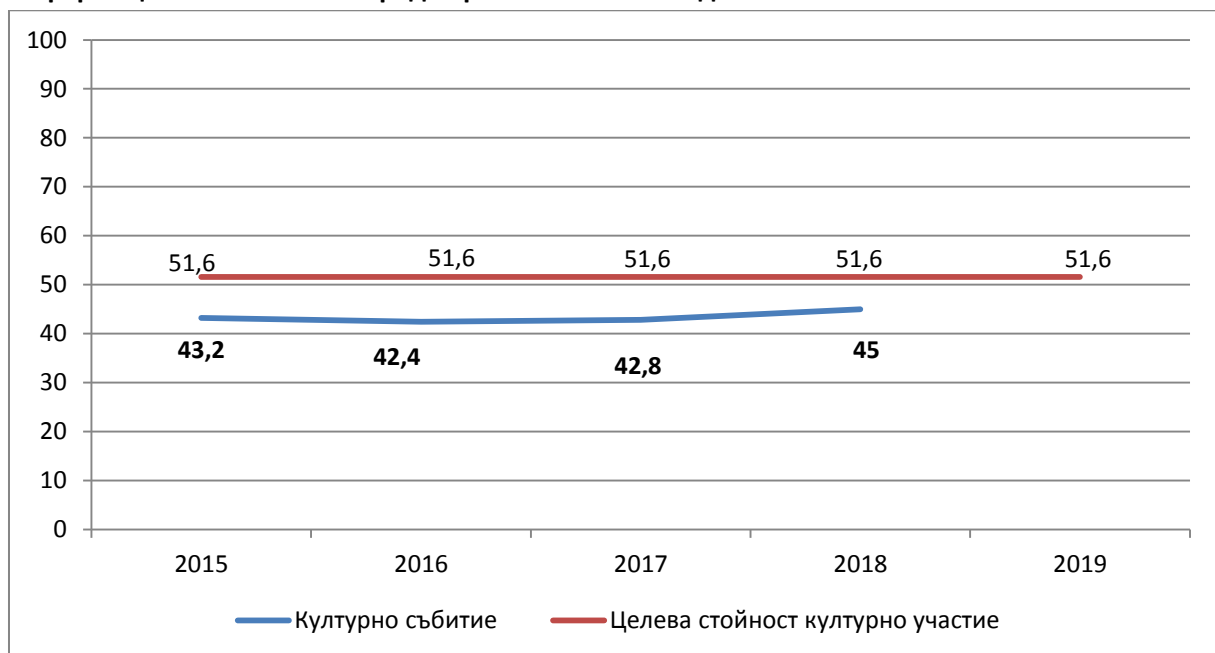

Източник: Представително изследване сред населението на гр. Пловдив

1) **посетители на гр. Пловдив** – базовата стойност – 43% посетили културно събитие през 2015 г., измерените междинни стойности през 2018 г. отчитат леко покачване. С оглед някои много успешни инициативи през 2018 г., както и наситеността на вече оповестената програма на инициативата Пловдив – ЕСК 2019, може да се очаква постигане на целевата стойност през 2019 г. Допълнително основание за това дават следните данни, установени в междинното изследване:

- значителен дял от анкетираните пълнолетни жители на страната, живеещи извън град Пловдив – 28%, заявяват общ интерес към посещение на конкретно събитие/проява от програмата на Пловдив 2019. Това е потенциал, който не се очаква да се реализира в пълен мащаб с осъществяване на реално посещение, но показва наличието на необходимата широка база, от която да бъдат мобилизирани посетители;
- в подкрепа на горното, близо 2/3 от анкетираните пълнолетни жители на страната (60,2%) са съгласни с твърдението, че всеки българин трябва да направи усилие да посети поне едно събитие от инициативата Пловдив – ЕСК 2019.

Дял от посетителите на гр. Пловдив от страната, които са посетили поне едно културно-информационно събитие в града през съответната година

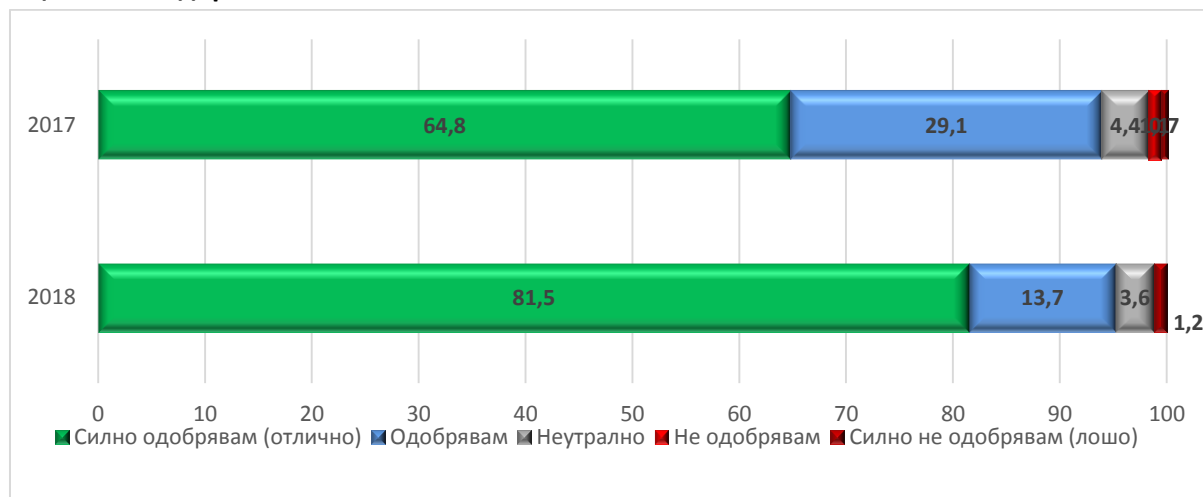
Източник: Национално представително изследване

Индикатор 4: Удовлетвореност на публиката от културното съдържание

Удовлетвореността на публиката е измерена посредством проведеното анкетно проучване сред посетители на различни по характер културни събития, по петстепенна скала, съгласно заложеното в мониторинговата рамка, като следва да отбележим, че броят на анкетираните през 2018 г. не е много голям (173 лица) и не са обхванати достатъчно събития, адекватно на

тяхното многообразие. Целевата стойност на индикатора е 50% от анкетираните да поставят силно одобрение за съдържанието на посетено събитие, което е формално е постигнато и за двете измервания - налице е висока степен на удовлетвореност на публиката – през 2018 г. делът на тези, които „силно одобряват“ съдържанието на посетено събитие е нарастнал до над 80%. В същото време следва да се направи уговорката, че реалистичността на тази оценка зависи значително от съвкупността на обхванатите с анкетата участници като обем и като разнообразие на събития. В този смисъл, данните са надеждни за конкретната съвкупност на анкетираните, но би могло да бъдат подвеждащи за по-голямата съвкупност на участниците в културни събития, поради малкия брой анкетирани лица.

Оценка на съдържанието на събитието

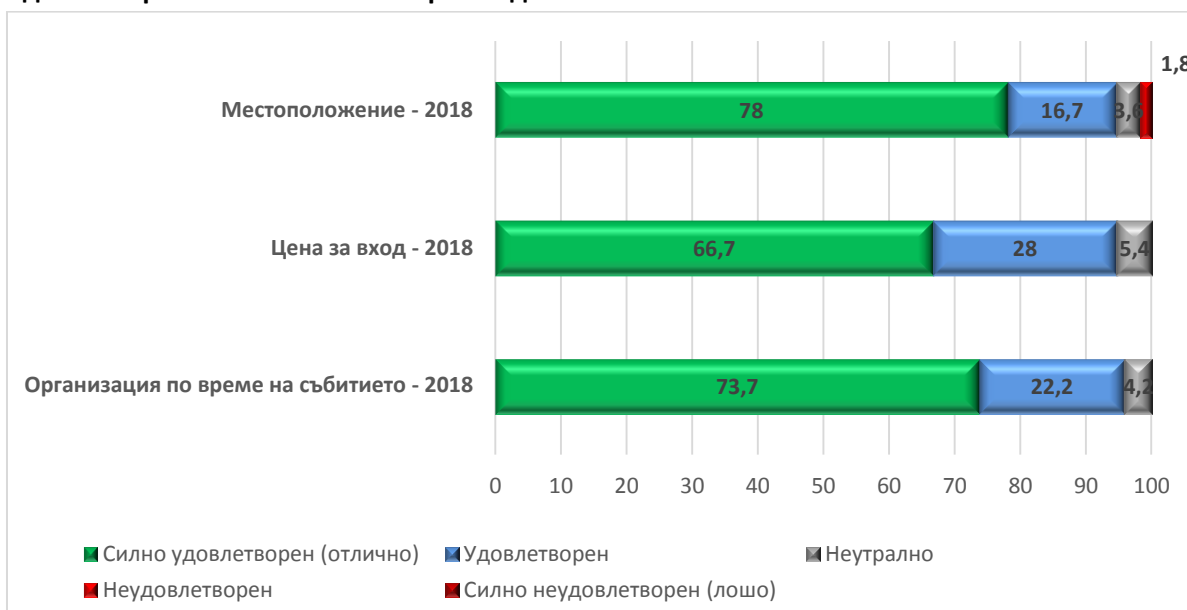
Източник: анкетно проучване сред публиката на събития

Индикатор 5: Обратна информация относно организирането на събития

Обратна информация е осигурена чрез проведеното анкетно проучване по метода на отзовалите се сред посетителите на различни културни събития, като част от тази информация са и представените данни по Индикатор 4 и представителното проучване на населението на гр. Пловдив, доколкото двете методологии се допълват и създават основа за по надеждна оценка.

Според мнението на анкетираните посетители на място става ясно, че около и над 2/3 от тях дават най-високата възможна оценка и за три основни организационни аспекта на събитията – местоположение, цена за вход и организация по време на събитието. Най-силна е удовлетвореността по отношение на местоположението на събитието, след това от организацията на събитието и на последно място от цената за вход.

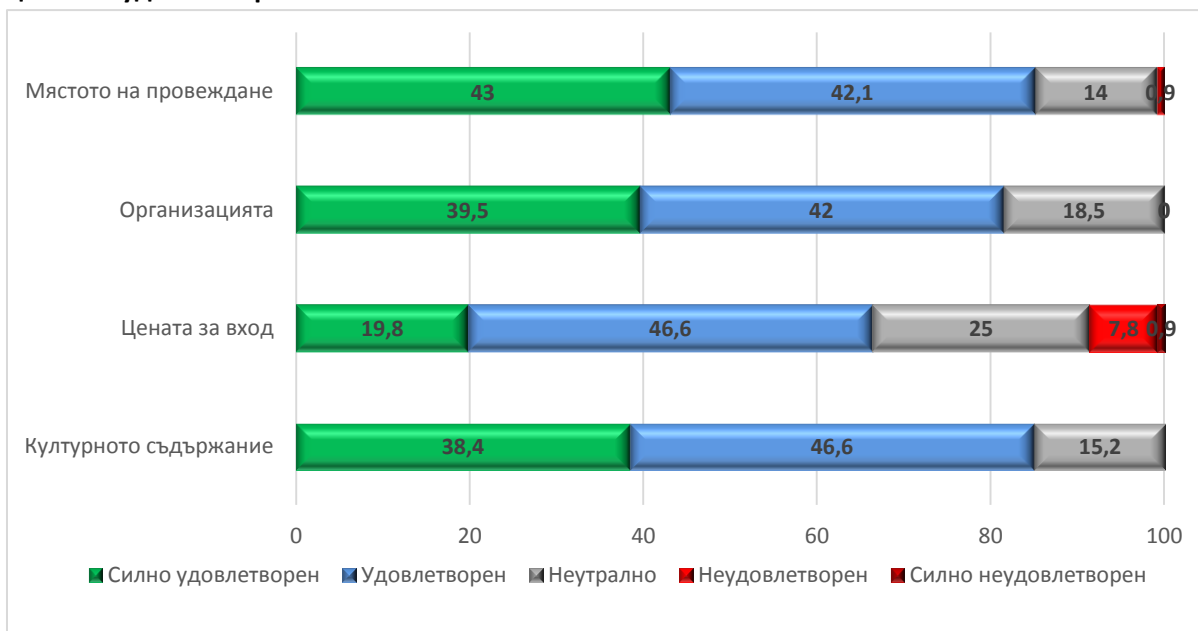
Удовлетвореност от аспекти на провеждането на събитията

Източник: анкета сред посетители на културни събития

Данните от представителното изследване сред пълнолетното население на гр. Пловдив посочват по-различни нива на удовлетвореност от различните аспекти. При изпълването на тази методология дяловете на удовлетвореност са по-ниски, но вероятно по-реалистични, доколкото представят мнението на повече посетители за повече събития.

Ако сте посетили през 2018 г. събитие от инициативата Пловдив – ЕСК 2019, доколко като цяло сте удовлетворени от всеки от посочените аспекти

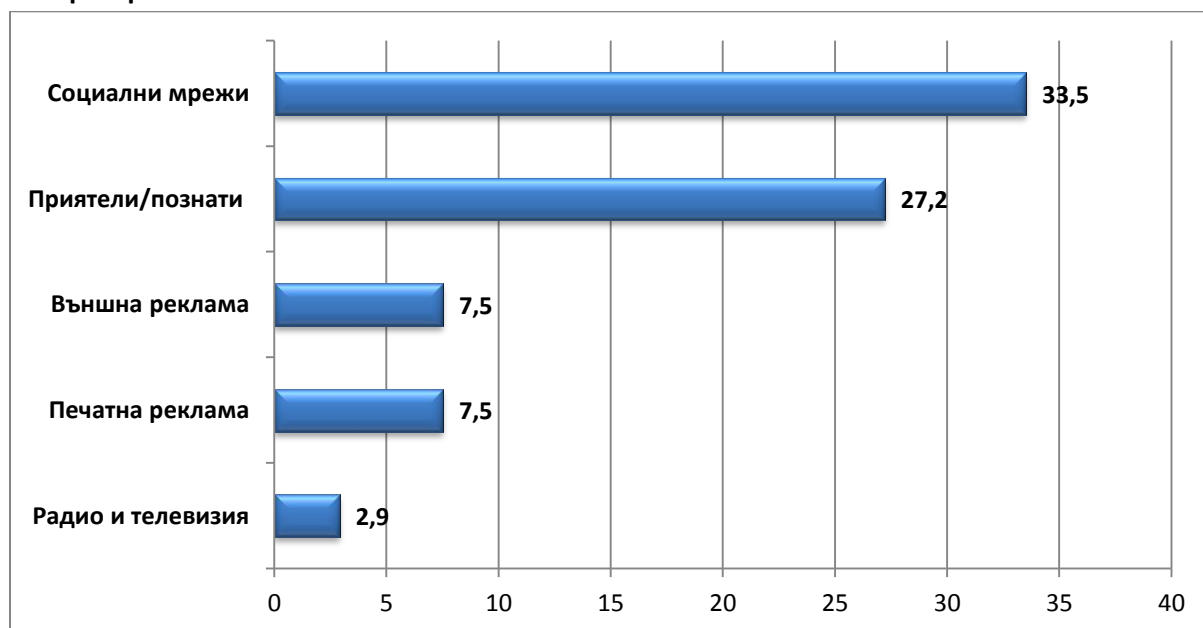

Източник: представително изследване сред жителите на гр. Пловдив, 2018 г.

Като основен източник на информация за събитията си остават социалните мрежи (33,5%) - официалните фейсбук страници на събитията/организаторите и неформалните приятелски мрежи) и приятелите и познатите(27,2%) което в комбинация с горното показва силното влияние на неформалната комуникация относно културни събития.

Делът на посочилите, че знаят, че събитието е част от програмата на Пловдив ЕСК 2019, е нарастнал с 10 пункта – от 77 през 2017 до 87,3 през 2018. Това показва добра комуникация и маркетинг на събитията, като обаче категорично може да се търси повишаване на този дял в бъдеще.

Как разбрахте за събитието

Източник: анкета сред посетители на културни събития

Анкетираните в свободна форма дават препоръки в няколко насоки относно организацията и провеждането на събитията от програмата на Пловдив ЕСК 2019 в бъдеще:

Препоръки към организацията на провеждане:

- подобряване на оформлението/укирасата на местата на провеждане;
- взимане на мерки за избягане дублирането на места;
- да има информационен материал (някъде да може да се прочете) за концепцията на събитието;
- да не се допускат посетители, които пречат на останалите (шумни и т.н.);
- при няколкодневните прояви да има повече събития в рамките на деня – когато е само по едно, не е достатъчно;
- относно събитията, които са на сцена – по-големи сцени при възможност.

Препоръки към информиране и разгласа на събитията:

- повече реклама, в повече медии, повече гласност на събитията;

Препоръки към съдържанието:

- да има повече събития/части от тях с интерактивен характер – местни и чуждестранни артисти и/или артисти и публика да могат да обменят впечатления и опит, обратна връзка;
- повече международни участници/чуждестранни екипи да се включват в съдържанието на събитията;
- още повече съдържание, насочено към по-млада публика;
- да се ориентират още повече към модерни решения и световни имена;
- насочване към качествени културни продукти като цяло, а не само модернистични;

Други коментари и общи препоръки:

- да се подкрепят събития и след края на инициативата;
- да се организират повече и по-разнообразни събития;
- цените за вход на определени събития трябва дори да се повишат, защото това културно съдържание е по-ценно от един билет за кино;
- да се работи за по-висока обществена подкрепа на международни културни събития;
- при подкрепата на проекти да има повече яснота относно критериите за избор;
- повече събития, които дават възможност за изява на местни артисти.

Индикатор 6: Увеличаване на броя на събитията извън центъра на града (вкл. читалища)

През 2018 г. проведените събития се увеличават както като брой така и като палитра. Пълен списък на проведените инициативи се намира в поддържаната от ОФ Пловдив 2019 отчетна таблица, в която фигурират 281 дейности. От тях публичните събития/инициативи са малко над 200 - всички публични събития в сферата на културата, бита и двигателната активност/спорта – част от програмата на Пловдив ЕСК – 2019, вкл. тези с обучителен характер (уъркшопи, семинари и дискусии) в посочените области. Пресконференции, информационни дни по покани за проекти, представянията на Пловдив ЕСК 2019 в чужбина и международни медийни изяви не се включват в наблюдението. Следва също така да се отбележи, че част от инициативите имат фестивален характер и се състоят от повече от една единична проява/представление/концерт и в този смисъл броят на събитията е дори по-голям.

От тези събития/инициативи около 20 са регионални – част от програмата на ЕСК гр. Пловдив, но в региона. Това оставя около 180 събития в Пловдив, от които извън центъра на града са около 35 или приблизително 19%. Така през 2018 г. броят на събития извън центъра на града е увеличен, като се запазва тенхият дял спрямо общия брой събития в града – около 1/5.

Индикатор 7: Демография на участниците в събития и увеличен достъп до нови публики

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г., като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г.

Проведените количествени проучвания определят базовия социално-демографски профил на участниците в културни събития, който ще бъде проследен с последващите количествени проучвания през 2019 и 2020 г. и ще даде възможност да се проследи изпълнението на цели, свързани с въвличането на нови публики – например мобилизиране на хора от селата, млади хора (16-18 г.), пенсионери, хора с по-ниско образование, по-ниски доходи, хора с етническа принадлежност, различна от българската и др. Настоящият доклад представя широки социално-демографски профили на две групи посетители на културни събития – жители на гр. Пловдив („вътрешни посетители“) и посетители на Пловдив от други места в страната („външни посетители“), които показват значими различия по отношение на пол, възраст, социален статус, образование, осъзната ангажираност с култура. Проследяването на динамиката както вътре в профила на отделната група, така и в сравнителен план, ще даде възможност за поставяне на реалистични цели, адекватни на ресурсите и времето за тяхното постигане.

1) Демография на участниците в културни събития в Пловдив – жители на гр. Пловдив

	% посетители на събития (база: 289 лица, посетили поне едно културно събитие през 2015, 2016 или 2017 г.)	% посетители на събития 2019 / 2020 г.
Пол		
Мъж	40,5	
Жена	59,5	
Възрастова група		
18-30	27,3	
31-40	24,9	
41-50	15,2	
51-60	14,5	
61-84	17,0	
85 и повече	1,0	
Месторождение		
Родени в гр. Пловдив	79,5	
Родени в населено място в близост до Пловдив	10,8	
Другаде	9,7	
Образование		
Висше	39,1	
Средно	54,3	
Основно	6,2	
По-ниско	0,1	
Заетост		

Ученик/студент	6,5	
Работещ	73,7	
Неработещ	7,7	
Пенсионер	12,1	
Доход		
Среден месечен доход на домакинство	1 300 лв.	
Бюджет за култура		
В момента не мога да отделя пари за посещения на културни събития и закупуване на творчески продукти	30,6%	
Средна отделяна сума на месец за културни събития и творчески продукти	27 лв.	
Етническа принадлежност		
Българска	93,9	
Турска	2,1	
Ромска	1,7	
Друга	0,0	
Без отговор	2,4	
Използване на интернет		
Постоянен потребител	70,2	
Относително редовен потребител	14,9	
Инцидентен потребител	4,5	
Не ползва	10,4	
Активност в социални мрежи – активен/а в/ъв:		
Фейсбук	82,4	
Туитър	18,7	
Инстаграм	29,1	
Пинтерест	1,4	
Линкд Ин	1,0	
Друга	1,7	
Самооценка на ангажираността с култура и изкуство		
Интересувам се от култура и изкуство	62,3	
Следя новините за култура и изкуство и културните събития	52,2	
Посещавам сравнително често културни събития в населеното място, където живея	38,8	
Посещавам сравнително често културни събития извън населеното място, където живея	19,7	
Бих съдействал с доброволен труд за културни инициативи	38,4	
Бих дарил финансови средства за култура и изкуство	26,3	
Занятие в областта на културата и изкуството		
Работата ми е свързана с култура и изкуство	1,7	
Занимавам се любителски с култура и изкуство	5,5	
Не се занимавам с култура и изкуство	92,7	
Честота на посещение на културни събития в сравнение с предходен период		
Посещавах културни събития по-често от преди	9,7	
Посещавах културни събития колкото и преди	56,1	
Посещавах културни събития по-рядко от преди	34,3	

2) Демография на участниците в културни събития в Пловдив – посетители на гр. Пловдив от страната

	% посетители на събития (база: 158 лица, посетили поне едно културно събитие през 2015, 2016 или 2017 г.)	% посетители на събития 2019 / 2020
Пол		
Мъж	48,7	
Жена	51,3	
Тип населено място на местоживееене		
Град	82,3	
Село	17,7	
Област		
София град	22,2	
Пловдив – област (без гр. Пловдив)	10,8	
Пазарджик	8,9	
Бургас	7,6	
Кърджали	5,1	
Смолян	3,8	
Хасково	1,9	
Всички останали области	39,7	
Възрастова група		
18-30	16,5	
31-40	18,4	
41-50	21,5	
51-60	21,5	
61-84	22,2	
85 и повече	0,0	
Образование		
Висше	58,2	
Средно	38,0	
Основно	3,8	
По-ниско	0,0	
Заетост		
Ученик/студент	3,8	
Работещ	86,1	
Неработещ	0,6	
Пенсионер	9,5	
Доход		
Среден месечен доход на домакинство	1100 лв.	
Бюджет за култура		
В момента не мога да отделя пари за посещение на културни събития и закупуване на творчески продукти	15,8	
Средна отделяна сума на месец за културни събития и творчески продукти	44 лв.	
Етническа принадлежност		
Българска	93,6	

Турска	4,5	
Ромска	1,9	
Друга	0,0	
Без отговор	0,0	
Използване на интернет		
Постоянен потребител	67,3	
Относително редовен потребител	12,4	
Инцидентен потребител	11,1	
Не ползва	9,3	
Активност в социални мрежи – активен/а в/ъв:		
Фейсбук	81,6	
Туитър	28,5	
Инстаграм	10,1	
Пинтерест	1,9	
Линкд Ин	1,3	
Друга	1,9	
Самооценка на ангажираността с култура и изкуство		
Интересувам се от култура и изкуство	88,0	
Следя новините за култура и изкуство и културните събития	74,7	
Посещавам сравнително често културни събития в населеното място, където живея	78,5	
Посещавам сравнително често културни събития извън населеното място, където живея	44,3	
Бих съдействал с доброволен труд за културни инициативи	50,1	
Бих дарил финансови средства за култура и изкуство	32,3	
Занятие в областта на културата и изкуството		
Работата ми е свързана с култура и изкуство	9,5	
Занимавам се любителски с култура и изкуство	36,7	
Не се занимавам с култура и изкуство	53,8	
Честота на посещение на културни събития в сравнение с предходен период		
Посещавах културни събития по-често от преди	23,7	
Посещавах културни събития колкото и преди	58,3	
Посещавах културни събития по-рядко от преди	17,9	

Индикатор 8: Процент от културни събития с безплатен вход, позволяващи достъп на групи в неравностойно положение

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г. като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г.

В подготвителния период до 2017 г. дейността в рамките на инициативата Пловдив ЕСК 2017 акцентира върху информационни и дискуссионни формати, насочени към изграждане на капацитет и партньорства – обучителни и информационни събития. Броят на специфично културните събития от Пловдив ЕСК 2019 през 2017 г. нараства 2 пъти в сравнение с подготвителния период до 20 събития, от които половината са с фестивален характер, т.е. представляват обединена програма от няколко художествени изпълнения. От тях с възможност за безплатен и свободен достъп до културния продукт са повече от половината, включително 3 фестивала, с което на този етап се изпълнява заложената цел поне 10% от събитията да са с безплатен вход.

Индикатор 9: Увеличаване на броя на културните събития в квартал „Столипиново“

През 2018 г. кварталът е обхванат от 2 инициативи и в него са проведени 3 събития – 1 спортно събитие като част от инициативата The Ball (Топката) и 2 театрални работилници като част от мултидисциплинарен проект, насочен към създаване на театър за млади хора от Столипиново и други райони на Пловдив. Следва да се отбележи, че спортното събитие е част от проекта „Пловдив Заедно: премахване на гетата и границите в квартал Столипиново“, който е включен от официалната програма на „Пловдив 2019“, като осъществяващото проекта Сдружение „Столипининово 21 век, Европа“ провежда ежеседмични тренировки по футбол с деца на възраст от 10 до 17 години от квартала и по повод инициативата The Ball осъществява и специален футболен уъркшоп посветен на феърплей играта. В допълнение, представен е и още един театрален спектакъл в Шекер махала. Като цяло обаче, необходимо е през 2019 г. да бъдат проведени най-малко 13 събития в кв. Столипиново, за да бъде постигната целта по този индикатор. Целевата стойност за този индикатор е увеличаване на броя на събитията с 30% спрямо проведените през 2017 г. 10 събития.

1.2. Културна жизненост

Индикатор 10: Брой европейски трансгранични съвместни продукции, гостуващи международни артисти, изнесени и внесени продукции

Проведените през 2018 г. събития с трансгранично измерение са общо 69 и три пъти повече в сравнение с 2017 г., включително:

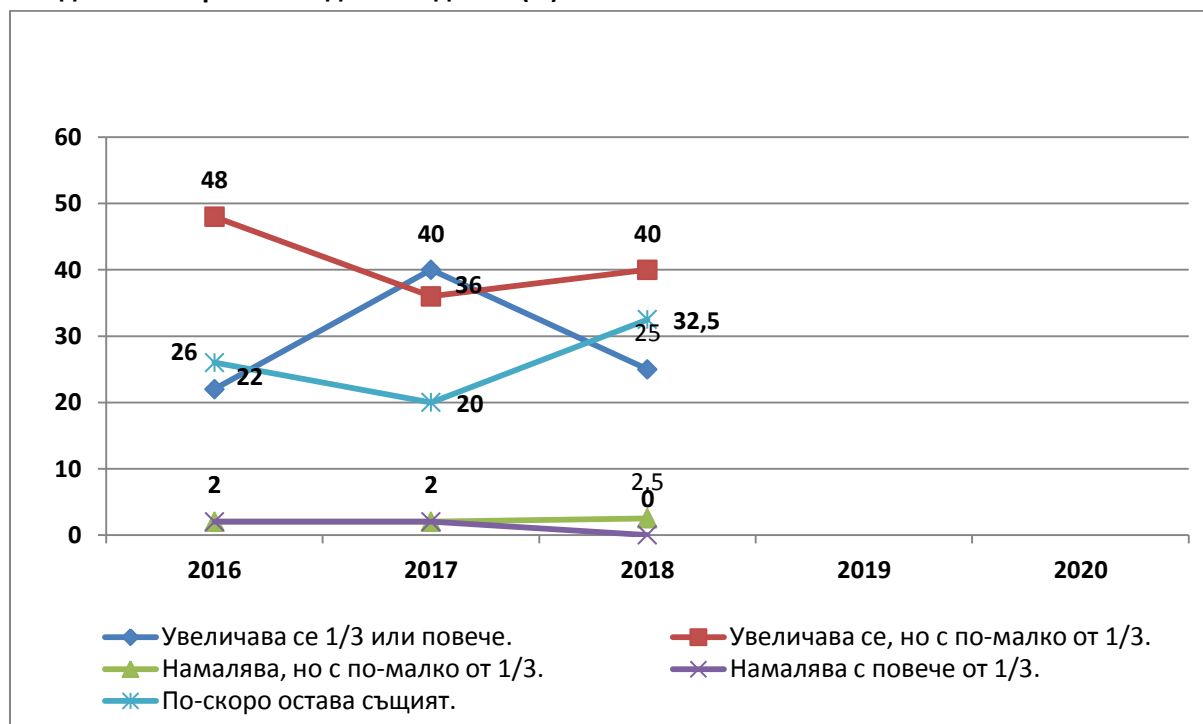
- проведени събития/фестивали с гостуващи международни артисти (36)
- осъществени изнесени представления и участия в чужбина, вкл. срещи с други ЕСК (Матера, предишни и бъдещи) (7)
- проведени международни срещи/лекции/уъркшопи/семинари с гостуващи международни лектори/обучители (8)
- Включване на Пловдив 2019 в международни инициативи: (1)

- Съвместни трансгранични продукции и партньорски инициативи (17)

Индикатор 15: Увеличение на посещения на музеи, галерии, театри, концертни зали

Данните за този индикатор са от изследване сред представители на културни институции и представляват качествена оценка от страна на анкетираните за тяхната институция. След 2017 година, когато оценката беше за повишаване на потребителския поток към различните културни институции основно с 1/3 и повече, през 2018 г. оценката на анкетираните е за нарастване, но вече с по-малко от 1/3 спрямо миналата година и на второ място запазване на потока (общо за 72% от анкетираните институции). Последното може да се приеме за логично, доколкото не може да се очаква непрекъснато бурно нарастване на потока посетители/клиенти.

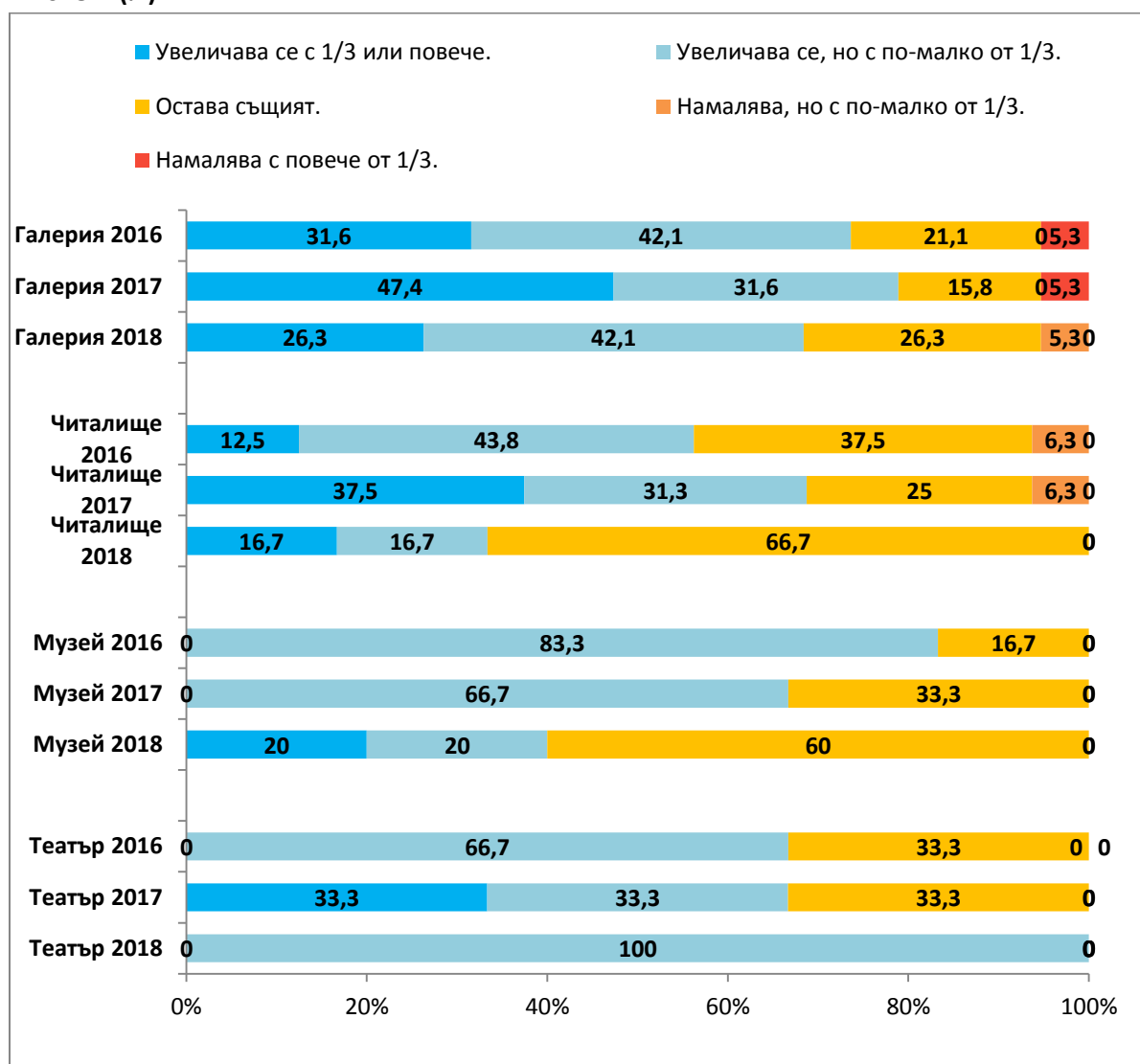
Какви са тенденциите относно потока от посетители или потребители на предоставяните от Вас дейности през последните години? (%)

Източник: Изследване сред представители на културни институции

Никой от анкетираните не декларира намаляване на потока за нито една от институциите. При театрите и галериите най-големият дял е за нарастване, но „с по-малко от 1/3“, за читалищата и музеите оценката за потока е, че „по-скоро остава същият“. За не малка част от музеите обаче (20%) техните представители оценяват, че има „увеличение с 1/3 или повече“ на потока, което липсваше през 2017 г.

Тенденции относно потока потребители и/или посетители по вид институции през 2016, 2017 и 2018 г. (%)

Източник: Изследване сред представители на културни институции

2. Образ и идентичност

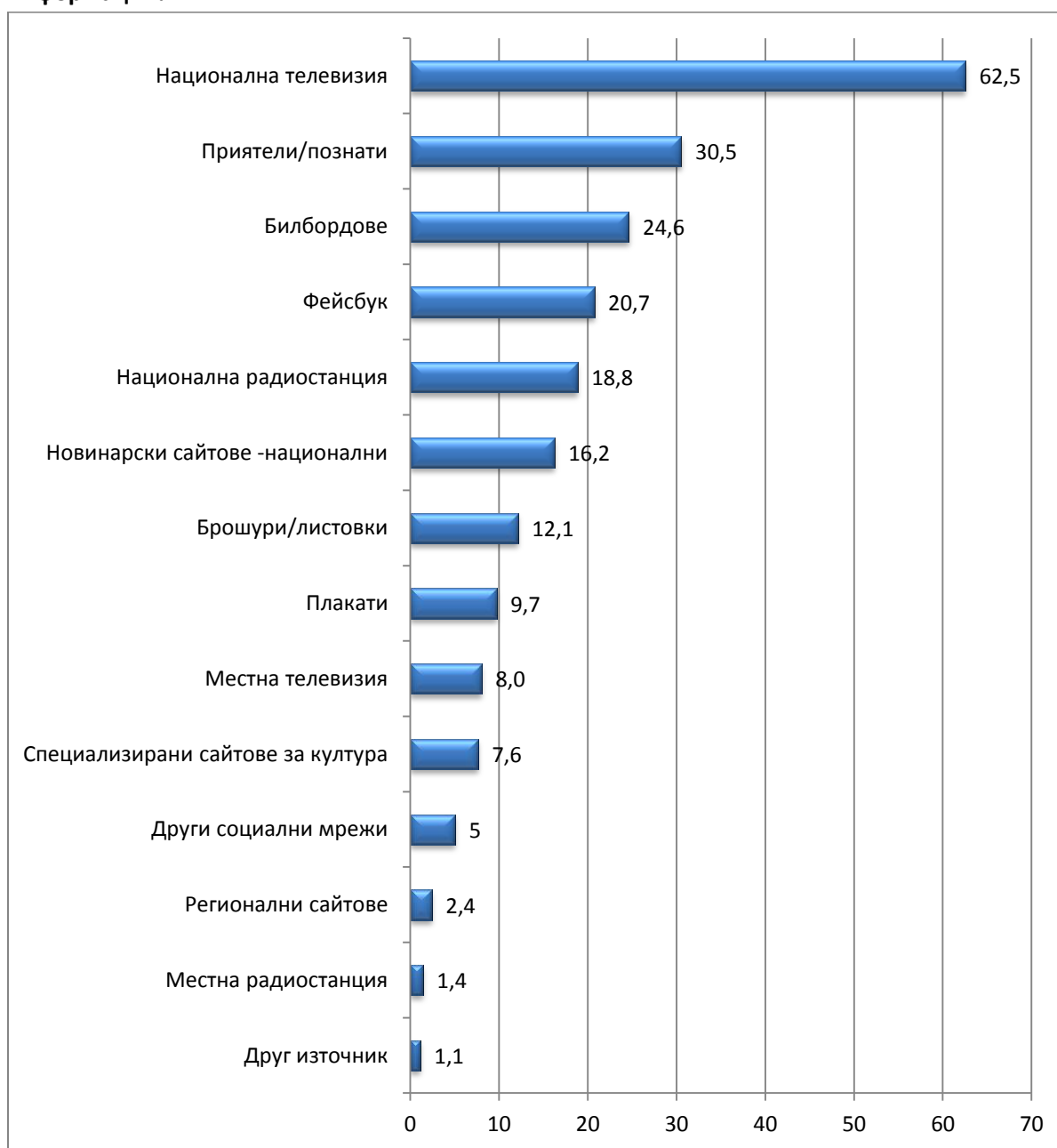
2.1. Признаване на Пловдив като важен Европейски културен център

Индикатор 16: Медийно внимание и отразяване

През 2018 националните телевизии запазват водещата си роля на източник на информация по темата, като същевременно увеличават дела си. Сред другите канали – източник на информация за по над 20% от анкетираните лица в националното представително изследване, са приятелите и познатите, билбордовете и фейсбук. Националните радиостанции и новинарските сайтове са били източник на информация за по над 1/6 от респодентите.

В допълнение. 17% посочват, че поне веднъж са посещавали страницата на Пловдив – ЕСК 2019. Над 3/4 от тях се определят като постоянни потребители на интернет – т.е. хора, които са свикнали да се информират от интернет.

Ако сте чули/чели/видели нещо по темата Пловдив - ЕСК 2019, кои са източниците на тази информация?

Източник: Национално представително изследване

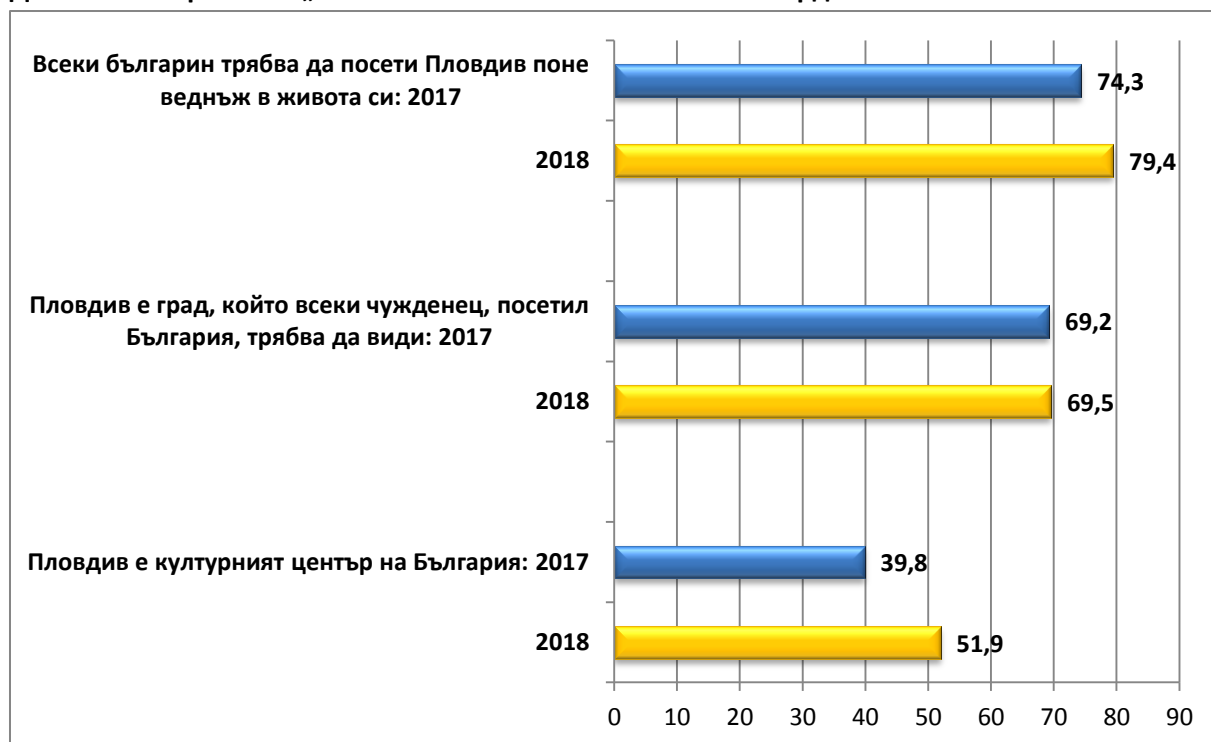
Индикатор 17: Развитие на репутацията на Пловдив като дестинация за културен туризъм

Към 2017г. е регистрирана положителна тенденция относно репутацията на Пловдив като дестинация за културен туризъм сред българската общественост – устойчиво нарастване на дела на посетителите, които декларират като основен повод за визита в града посещението на културни събития или обекти – от 10,7% през 2015 г. до 15,1% през 2016 г. и 19,5% през 2017 г. През 2018 този дял продължава да нараства и този основен повод е посочен от 23% от анкетираните, посетили гр. Пловдив поне веднъж.

Потвърждение за развитието на имиджа на Пловдив като културна дестинация намираме и в следните данни:

- нараства от 40% до 51% делът на напълно съгласните, че Пловдив е културната столица на България
- нараства от 74% на 79,4 % делът на напълно споделящите твърдението, че всеки българин трябва да посети Пловдив поне веднъж
- запазва се делът на (69%) на напълно съгласните, че всеки чужденец, посетил България, трябва да види Пловдив

Дял на отговорилите с „напълно съгласен“ на посочените твърдения:

Източник: Национално представително изследване

2.2. Усещане за идентичност

Индикатор 19: Идентифициране на пловдивчани с града им и чувство на гордост, че живеят в него

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017г., като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г.

Мониторингът потвърждава хипотезата за много висока степен на идентифициране на пловдивчани с техния град и респективно силно развито чувство за гордост с него.

- 86% се чувстват силно свързани с града си и не биха желали да го напуснат;
- 92% заявяват, че се гордеят с Пловдив и изтъкват конкретна причина за това, като за около 40% тя е свързана с историята и културата на града;
- Изборът на Пловдив за Европейска столица на културата за 2019 г. поражда очакване за световно признание и прослава на града сред почти половината (46%) от неговите жители и е допълнителен повод за гордост за още 18%;
- Над 1/3 от гражданите на Пловдив (34,9%) се определят като граждани на Европа в „много висока“ и „висока“ степен, като много сходен е делът на посочилите, че чувството им за принадлежност към Европа се е засилило в последните години в контекста на кампанията за избор на Европейска столица на културата.

При проследяване на динамиката на тези изходни стойности е логично да се проследи развитието на дела на културните елементи като повод за гордост и задържането на ниските нива на нагласите за напускане на града.

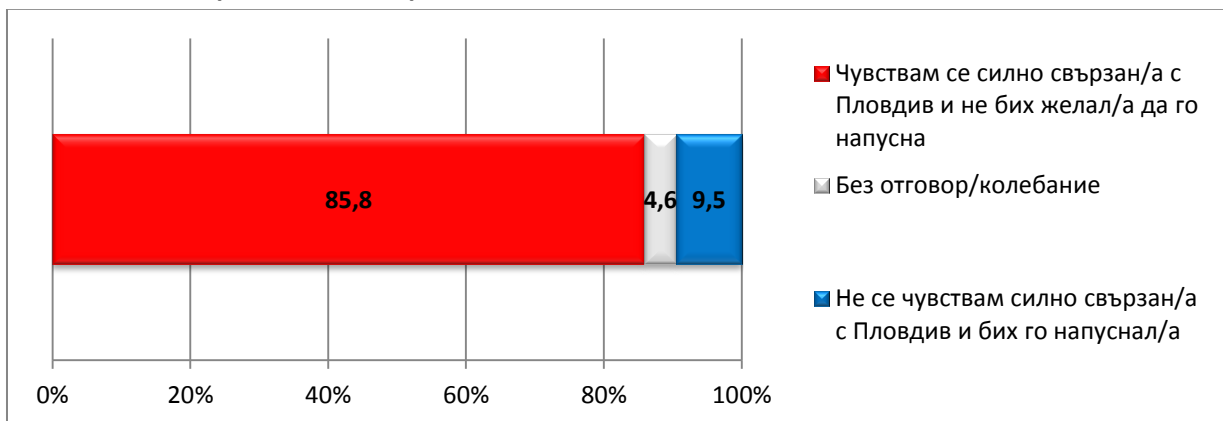
Какво Ви свързва най-силно с Пловдив (отговори в свободна форма, запитаните са давали повече от един отговор)

	%
Домът, семейството, бъдещето на децата	32,9
Роден съм в Пловдив, тук са моите корени	23,4
Тук съм израснал, учил, тук е преминал животът ми	14,5
Средата и приятелите	12,2
Работата/бизнесът	8,4
Това, че е старинен, древен	5,7
Това, че е най-красивият, най-хубавият град	4,8
Това, че е моят град, тук живея, тук съм щастлив	8,5
Това, че е добър за живеене, възможностите, които предлага	3,1
Духът, атмосферата, обстановката, начинът на живеене	2,8
Любимите места за отдих	2,0
Пловдив стана моят втори град, превърна се в мой град	1,8
Това, че е тих и спокоен	1,6
Конкретен обект или част от града: Стария град, центъра, тепетата, Гребната база, Панаира, Римския стадион, Античния театър Альоша, забележителностите	7,5
Културата, културният чар на града	1,8

Всичко ме свързва, всяка една улица, тук е всичко, което обичам	1,9
Уникалността му	,7
Неговата сила и дух, вечност и сила	,7
Хората от града	,7
Навикът	,7
Моят квартал	,5

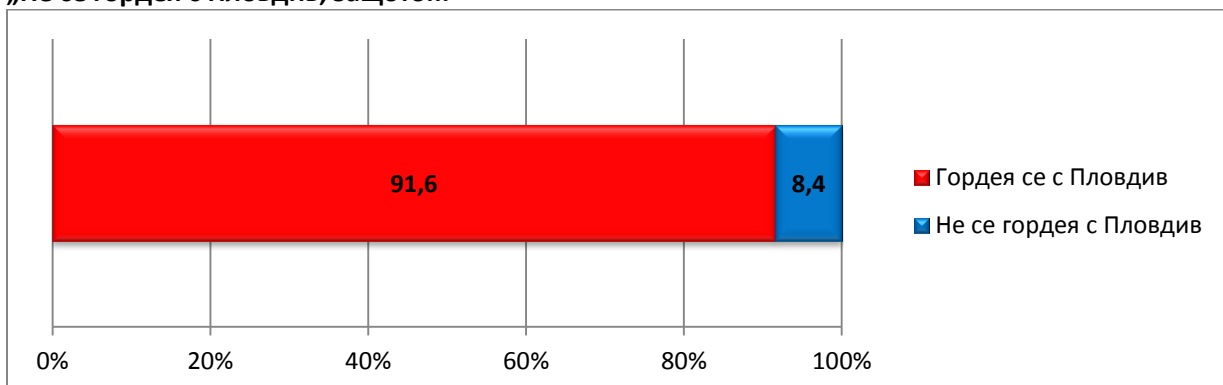
Източник: Представително изследване сред жителите на гр. Пловдив

Кое от двете твърдения е по-вярно за Вас?

Източник: Представително изследване сред жителите на гр. Пловдив

Гордост с Пловдив – дялове на лицата, избрали отговор „Гордея се с Пловдив, защото....“ и „Не се гордея с Пловдив, защото...“

Източник: Представително изследване сред жителите на гр. Пловдив

Причини за гордост/липса на гордост с гр. Пловдив (отговори в свободна форма, запитаните са давали повече от един отговор)

Гордея се Пловдив..... (91.6 %)	
Защото е древен, старинен, античен; заради неговата история – древна, възрожденска, Съединение; исторически паметници и забележителности	29,8
Защото е красив град, град с невероятна архитектура	17,3
Защото се развива - има нов облик и много новости, модерен	9,2
Защото е голям град, с много възможности, има чужди инвестиции, развива се икономически	6,3
Защото е моят град, моят любим град	5,8
Защото тук са [конкретна забележителност]: Старият град, Античният театър, Римския стадион Тепетата, Альоша/Бунарджика/Алеята на космонавтите,	5,7

Базиликата, Пеещите фонтани, Капана, центъра	
Защото живея тук, тук е домът ми, децата, тук е целият ми живот, реализация	5,6
Защото съм роден/а тук, Пловдив е моят роден град, аз съм потомък на стар пловдивски род	4,0
Защото е уникален/неповторим/специален/самобитен/ нетрадиционен/интересен	3,4
Защото е приятен, удобен за живеене, подреден, чудесно място за семейни хора	2,9
Защото тук се чувствам спокоен/сигурен, тук сме осигурени с всичко	2,9
Защото е Европейска столица на културата	2,7
Защото дава хубаво, топло усещане, има хубава атмосфера, позитивен	2,7
Защото тук е Панаира - Първото българско изложение	2,5
Защото е европейски град	1,3
Защото има невероятна култура	1,3
Защото е по-хубав или различен от други градове, живее се по-добре от други градове/от София	1,2
Защото е известен, става все по-известен	1,1
Защото има много красиви паркове и градини	1,1
Защото има много места за развлечение	0,9
Защото има добри хора	0,9
Защото е спокоен	0,9
Защото е събрал много култури и етноси	0,9
Защото е най-българският град, в Пловдив е съхранен българският дух	0,8
Защото има много спортни успехи и възможности за развитие на спорта	0,7
Защото е пълен с изненади	0,4
Защото печели много европейски проекти	0,4
Защото човек трябва да се гордее с града си	0,4
Не се гордея с Пловдив защото ... (8,4%)	
Ромските махали	1,6
Странични причини, които не са свързани със самия град, вкл. всичко в България е много лошо като цяло, предпочитам живота на село	1,3
Няма достатъчно паркинги, улиците са задръстени с паркирани автомобили	1,3
Икономически причини: ниски заплати, безработица	1,1
Въздухът е мръсен	0,9
Наличие на видима проституция на някои места в града	0,7
Престъпност, бездействие на полицията	0,6
Администрацията не управлява града добре, има корупционни скандали	0,6
Лошо състояние на пътищата	0,4
Неподдържана чистота и сгради	0,4
Лошо организиран градски транспорт	0,2

Източник: Представително изследване сред жителите на гр. Пловдив

Какво означава за Вас фактът, че Пловдив е избран за Европейска столица на културата за 2019 г. (отговори в свободна форма, запитаните са давали повече от един отговор)

	%
Положителни асоциации	
Известност и прослава на града, световно признание	45,9
Повече разнообразни културни събития в града	22,1
Гордост	18,4
Много посещения/туристи/приходи от туризъм; успех за бизнеса, свежи пари, инвестиции	12,9
Ремонт, обновяване и благоустрояване на града	8,2
Обща положителна нагласа – хубаво е, одобрява	7,3
Очакване/щастие/нетърпение/ще бъде страхотно	4,2
Възможност за обогатяване, обединение на хората чрез духовност и култура	1,7
Отрицателни асоциации	
Голяма навалица през 2019 г.	0,7
Не е много добре, защото трябва да се вложат много пари	0,5
Щеше да е хубаво, ако не се отчиташе като поредния проект	0,2
Неутрални асоциации	
Нищо не означава, липса на интерес	7,3
Все още не съм сигурен какво точно ще става тогава	0,9
Отдавна се говори за това и вече свикнах	0,2

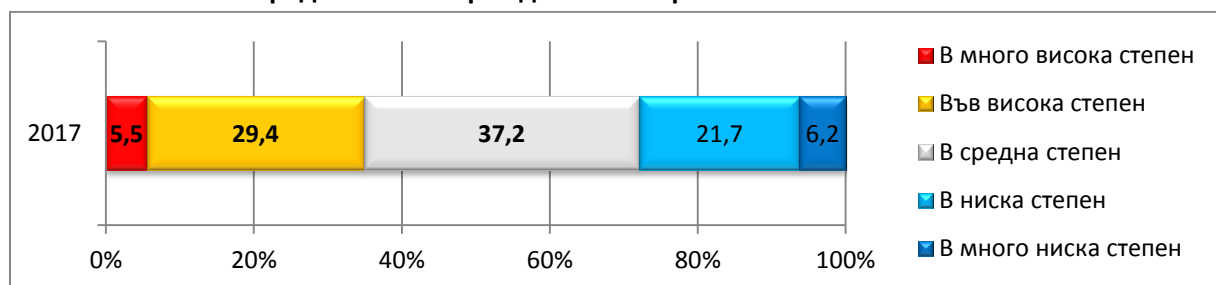
Източник: Представително изследване сред жителите на гр. Пловдив

Индикатор 20: Чувство за принадлежност към Европа сред гражданите на Пловдив

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г., като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г.

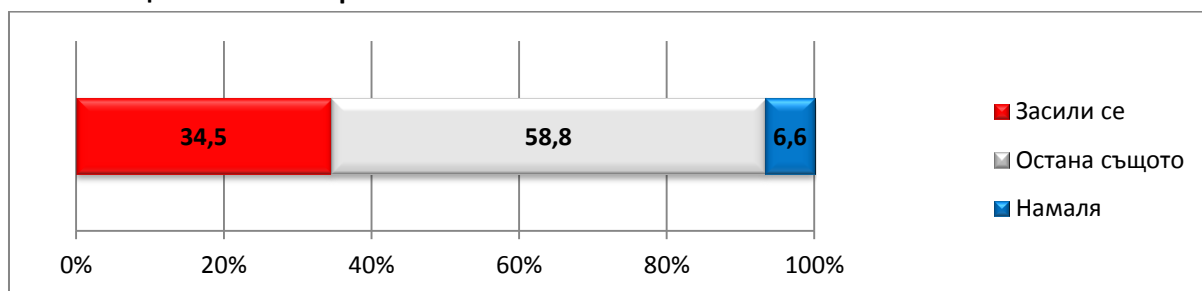
Над 1/3 от гражданите на Пловдив (34,9%) се определят като граждани на Европа в „много висока“ и „висока“ степен, като много сходен е делът на посочилите, че чувството им за принадлежност към Европа се е засилило в последните години. Това са базовите стойности, чиято динамика може да се проследява до края на мониторинга. В допълнение, 15,9% споделят субективна оценка, че се чувстват граждани на Европа в по-голяма степен от своите съграждани.

В каква степен се определяте като гражданин на Европа?

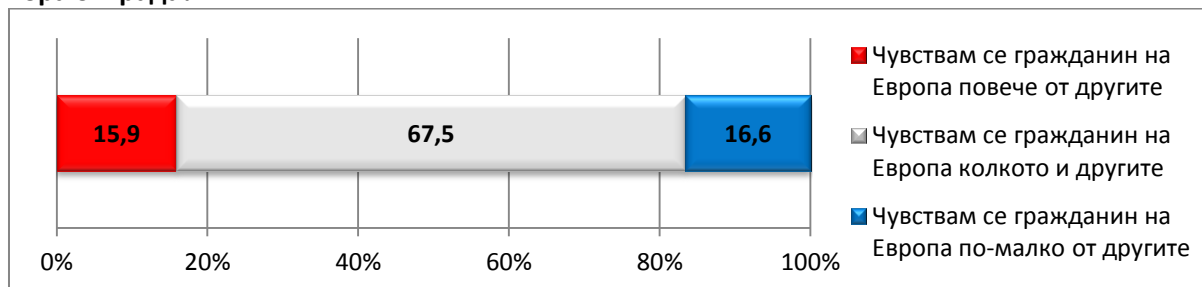
Източник: Представително изследване сред жителите на гр. Пловдив

За изминалите 10 години Вашето чувство за принадлежност към Европа по-скоро се засили, остана същото или по-скоро намаля?

Източник: Представително изследване сред жителите на гр. Пловдив

Вие се чувствате повече, еднакво или по-малко гражданин на Европа в сравнение с другите хора от града?

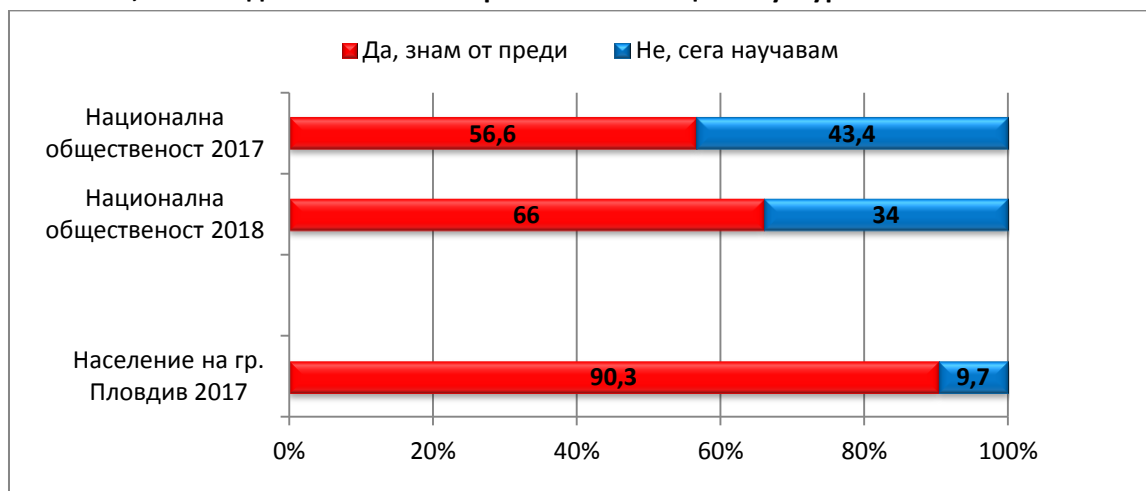
Източник: Представително изследване сред жителите на гр. Пловдив

Индикатор 21: Разпознаване на ЕСК, интерес и вероятност за посещение

Разпознаване на ЕСК

Разпознаването на инициативата ЕСК се увеличава, като през 2018 г. може да се каже, че има сериозен напредък - делът на респондентите, които знаят, че гр. Пловдив е избран за Европейска столица на културата за 2019 г. е достигнал до 65,1% от 56,6% през 2017 г. Последното е очакван резултат от проведените рекламни дейности, както и от ефекта на проведените културни събития и дейности по същество през 2018 г.

Знаете ли, че Пловдив е обявен за Европейска столица на културата за 2019 г.?

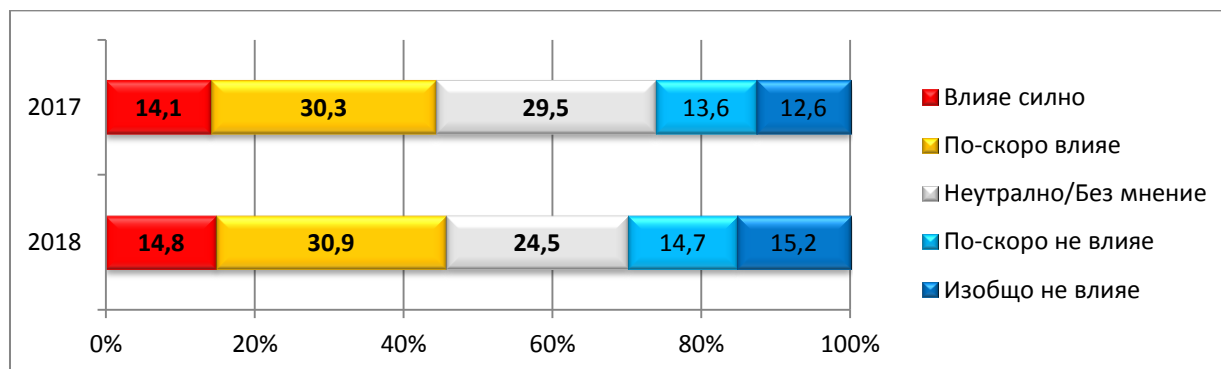

Източник: Национално представително изследване, представително изследване сред жителите на гр. Пловдив

Интерес и вероятност за посещение

Като цяло се наблюдава устойчива съвкупност на лицата, за които фактът, че Пловдив е Европейска столица на културата през 2019 г., оказва влияние върху желанието да го посетят – дял от 45,8% през 2018 и 44,4%, през 2017 г.

Влияние на факта, че Пловдив е Европейска столица на културата за 2019 г. върху желанието за посещение на града

Източник: Национално представително проучване

Над 1/3 (35,8%) в националното представително изследване от 2018 г. посочват събитие или проява, която би представлявало интерес за тях и биха искали да посетят. Други 18% са заинтригувани от инициативата, но не могат да посочат конкретна област/събитие, като разчитат да направят това, след като се запознаят с програмата. Следва да отбележим, че това са регистрирани широки нива на интерес, а не нива на готовност за конкретно посещение, което зависи от редица други организационни фактори.

Събитията/проявите, които представляват интерес и са посочени в свободен текст от респондентите, са представени в таблица по-долу.

	%
Концерт/и	23,2
Спектакъл „Ние сме всички цветове“ – част от откриващото събитие на Пловдив – ЕСК 2019	11,8
Изложба	11,8
Обиколка на забележителности в Пловдив по време на ЕСК 2019	11,8
Театър, театрална постановка	10,5
Събитие в Античния театър	9,4
Пловдивския панаир	7,3
Събитие в Стария град	7,0
Събитие, свързано с фолклора – фестивал, народни танци, занаяти и др.	6,9
Спортно събитие от програмата	4,5
Капана фест	4,2
Събитие, свързано с младежко изкуство/улично изкуство	2,8
Опера	1,7
Събитие, свързано с църковно изкуство (църковна музика, икони и др.)	0,7

Цирк	0,7
Бирен фест	0,7
Събитие, свързано с виното	0,7
Събитие, от проекта за Адата	0,6
Събитие, което представя различните култури	0,3
Кулинарно събитие/фестивал	0,3
Зимен фестивал на изкуствата	0,3
Балет	0,3
Нощ на музеите	0,3
Честване на 24 май	0,3
Събитие на АМТИИ	0,3
Седмица на изкуствата	0,3
Киномания	0,3
Детски град	0,3
Празник на Гребната база	0,3
Пътуващият човек	0,3

3. Социални въздействия

3.1. Социална и културна интеграция на маргинализирани групи

Индикатор 22: 15% намаление на нивата на неграмотност и отпадналите от училище в квартал „Столипиново“. Информираност, участие, удовлетвореност от ЕСК

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г., като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г.

Информираност и участие в ЕСК на ромската общност

Ромската общност, населяваща компактно кв. Столипиново, представлява специален фокус в цялостната концепция на инициативата ЕСК. За целта е проведено отделно изследване, което е изключително важно, тъй като осигурява конкретни данни и информация, за които няма други източници, и очертава базова линия и проследяване на промените чрез няколко основни индикатора.

Значителен дял – 45% от анкетиранията лица в ромските домакинства, декларират, че знаят за обявяването на гр. Пловдив за Европейска столица на културата, като този дял за населението на Пловдив е 90%. Източниците, от които са научили, са много слабо диверсифицирани и се свеждат до два основни – приятели и познати (33%) и национална телевизия (17%), като всички други са посочени от под 8%. Отговорите на въпроса „Какво означава този факт за вас?“ идентифицират значителна група от почти 1/3, която демонстрира значително дистанциране и скептицизъм към инициативата, което прави работата с тази група трудна.

Какво означава за Вас избирането на Пловдив за Европейска столица на културата?

Източник: Изследване сред домакинствата в кв. Столипиново

Около 12% от респондентите декларират някакъв принципен интерес в областта на културата и изкуството, основно свързан с музика, кино, танци и театър, като в същото време този дял сред националната общественост и населението на Пловдив е 80%. Около 2% от членовете на анкетираните домакинства посещават относително редовно културни събития най-вече в града; почти няма практика да се посещават културни събития в квартала или пък извън Пловдив. През 2017 г. 4% от членовете на домакинствата са посетили някакво културно събитие (този дял за населението на Пловдив е 54%) – основно са ходили на кино (72% от посетилите), концерт (14%), театър (13%) и улични изпълнения (3%). Също така само 13% от домакинствата отделят месечно пари за култура, средно по 20 лв. За сравнение този дял при населението на Пловдив е 52%, а сумата е сходна - 24 лв.

Нива на неграмотност и отпадане от училище

Изследването показва, че в 21% от домакинствата има неграмотно лице, средно по 1 човек (MEAN = 1,22), което прави 8% дял от пълнолетните членове на домакинствата.

В 60% от домакинствата има деца в училищна възраст, като 60% от тях са на възраст 7-14 години. От тези деца 9,7% никога не са ходили на училище и още 11,8% са отпаднали през последните години, което общо прави около 22% деца извън училище. Прави впечатление, че обратно на възрастовата структура на децата, 64% от отпадналите са на възраст над 14 години, което показва, че по-често ромските деца отпадат в по-висока училищна възраст, като логиката на дезинтересиране от учене в по-висока училищна възраст е свързана както с икономически така и с културно битови характеристики на тази етническа група.

Ако имате деца в училищна възраст, които не ходят на училище, какви са причините за това

Източник: Изследване сред домакинствата в кв. Столипиново

От друга страна делът на никога неходилите на училище, макар и с малко, е по-висок сред 7-14 годишните (10% срещу 8% при 15-18 годишните), което навежда на хипотезата, че през последните години по-често се случва децата изобщо да не тръгват на училище.

Като референтни данни може да посочим данните от преброяването на населението през 2011 г., където неграмотните лица общо за страната са 1,7% и са налице значителни разлики относно неграмотните лица при трите основни етнически групи. При самоопределилите се като българи делът е 0,5%; при турската етническа група – 4,7%, а при ромската – 11,8%. Също така децата, които трябва да бъдат в образователната система, но не учат, към 1.02.2011 г. при ромския етнос са 23,2%, при турската етническа група – 11,9%, а при българската – 5,6%.

Индикатор 23: Повишено ниво на толерантност и приемане на уязвими групи

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г., като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г.

Представителното количествено изследване сред жителите на град Пловдив акцентира върху три основни групи, дефинирани в редица документи като уязвими групи, а именно: лица с физически увреждания, лица с интелектуални затруднения и ромския етнос. За постигане на необходимата пълнота изследването установява и отношението към представители на още 5 етноса (български, арменски, турски, гръцки, еврейски), които са част от традиционно пъстрата етническа мозайка на града. За измерване на толерантността е използвана скала на Богардус, която е адаптирана към съдържателната проблематика на инициативата ЕСК. Изследването потвърждава маргинализираната позиция на ромския етнос като цяло, но също така показва, че почти 1/4 от най-големия етнос (българите) приемат ромите за свои съседни, а 1/6 и за приятели; ¼ биха посетили културно събитие в ромски квартал. Въздействието на инициативата ЕСК за промяна на фундаментални личностни нагласи за толкова кратък период очаквано е

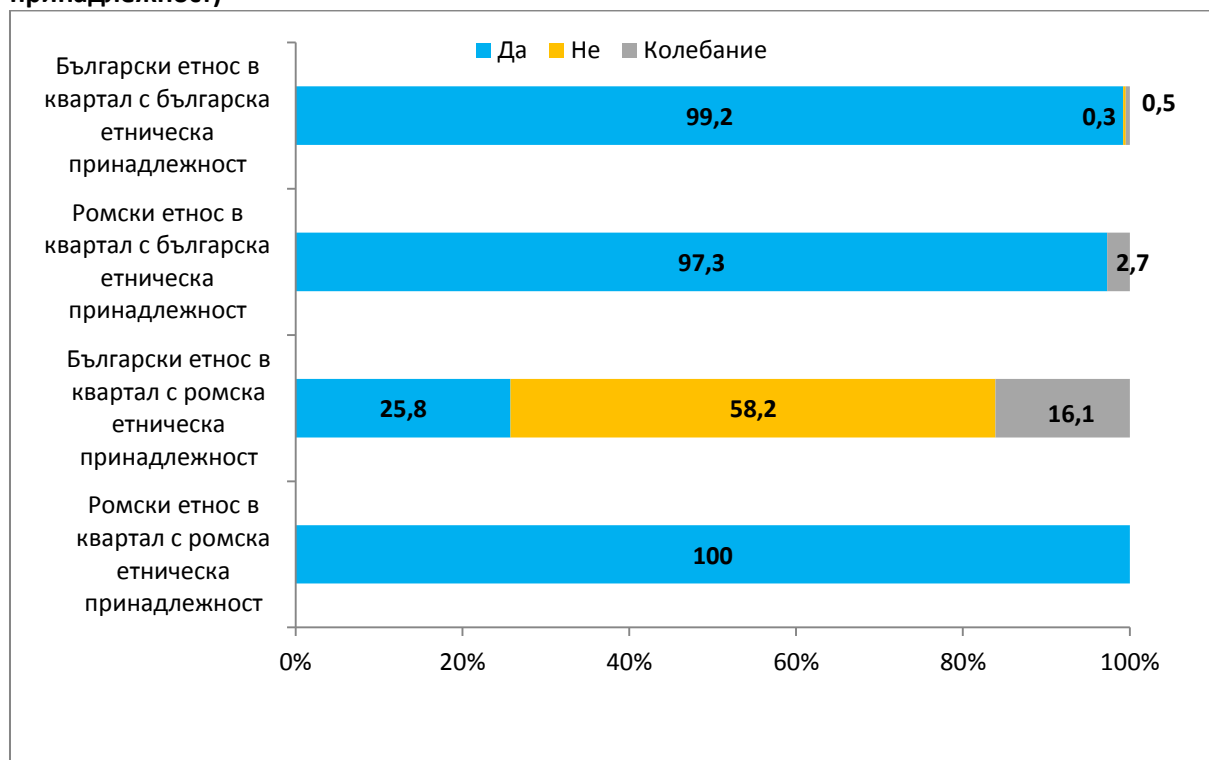
опосредствано и ограничено, и в този смисъл като повишаване на толерантността може да се разглежда не само повишаването на дяловете на приемащите различните от тях, но и повишаването на дяловете на колебаещите се, респективно намаляване на дяловете на отрицателните отговори.

Бихте ли приели представител на посочените уязвими групи за: човек, с когото да заживеете на семейни начала, приятел, съсед, кмет на вашия град?

приемане уязвима група	семейство			приятел			съсед			кмет		
	да	не	к-е	да	не	к-е	да	не	к-е	да	не	к-е
Физически увреждания	41,9	38,8	19,3	64,6	22,6	12,8	72,6	16,4	11	48	38,6	13,5
Интелектуални затруднения	14,6	68,2	17,3	31,6	43	25,3	63,9	22	14,1	11,7	76,5	11,9

Изследване сред пълнолетното население на град Пловдив

Бихте ли посетили културно събитие/проява в квартал/част на града, в който живеят предимно: (разпределение на отговорите спрямо българска и ромска етническа принадлежност)

Изследване сред пълнолетното население на град Пловдив

Има ли места в града, които посещавате често или са Ви любими? Случва ли се да срещате хора, които бихте предпочели да не са там – ако да, кои? (свободно зададен въпрос, анкетиранияте са давали повече от един отговор)

Любими места в града	%	Хора, които бихте предпочели да не са там	%
Главната/Пощата/ Драматичния театър/ Копчетата/Джумаята/Римския стадион	18,3	Наркомани	32,1
Моловете (Марково тепе/Пловдив)	10,3	Просяци	16,1
Паркове и градини, детски площадки	10,2	Роми	16,1
Гребната база	9,4	Пияници, алкохолици	13,4
Стария град/до Античния театър	8,5	Джебчи, крадци	12,1
Градската градина/Пеещите фонтани	7,6	Бездомници, клошари	10,7
По [различни заведения]	7,6	Невъзпитани, шумни, нагли млади хора	8,5
Бунарджика/Альоша	7,1	Разхождащи кучета/без каишки/	3,6
По улиците и подлезите като цяло	5,8	Злобни, негативни хора, лицемери	2,7
На тепетата	5,4	Хулигани, вандали, които чупят	1,8
Парк Лаута	4,9	Проститутки	1,8
На Младежкия хълм	2,2	Мръсни/миризливи/зле облечени хора	1,7
На гарата	2,2	Хора от селата, без навици за голям град	0,9
По големите вериги и магазини	1,3	Екхибиционисти	0,9
Покрай Марица	1,3	Коминочистача	0,9
На Братската могила	0,9	Футболни фенове	0,4
В градския транспорт	0,9		
В спортните зали	0,9		
Пред църквите	0,4		
В Капана	0,4		

Бихте ли приели да заживеете на семейни начала, за приятел, съсед, кмет на вашия град - представители на следните етноси?

Отговори на респондентите от българския етнос

	семејство			приемане етнос	приятел			приемане етнос	съсед			приемане етнос	кмет		
	да	не	к-е		да	не	к-е		да	не	к-е		да	не	к-е
Български	98,5	1	0,5	Български	98,5	1,5	0	Български	98,5	1,5	0	Български	98,2	1,8	0
Арменски	37	37,8	26,3	Арменски	72,4	12,5	15,1	Гръцки	82,7	7,7	9,7	Арменски	32,9	44,4	22,7
Гръцки	34,7	39	26,3	Гръцки	71,7	16,1	12,2	Арменски	81,6	8,2	10,2	Еврейски	31,9	44,6	23,5
Еврейски	34,7	38,6	25,3	Еврейски	65,5	16,9	17,6	Еврейски	76,8	12,5	10,7	Гръцки	20,2	68,6	11,2
Турски	17,3	67,3	15,3	Турски	59,4	30,1	10,5	Турски	72,2	18,1	9,7	Турски	13,8	76,8	9,4
Ромски	2,8	89	8,2	Ромски	14,0	76,8	9,2	Ромски	23,7	62,5	13,8	Ромски	5,6	86,7	7,7

Изследване сред пълнолетното население на град Пловдив

Бихте ли приели да заживеете на семейни начала, за приятел, съсед, кмет на вашия град представители на следните етноси?

Отговори на респондентите от ромския етнос

приемане етнос	семейство			приемане етнос	приятел			приемане етнос	съсед			приемане етнос	кмет		
	да	не	к-е		да	не	к-е		да	не	к-е		да	не	к-е
Ромски	100	-	-	Ромски	100	-	-	Ромски	100	-	-	Ромски	94,6	5,4	-
Български	100	-	-	Турски	100	-	-	Български	100	-	-	Български	91,9	2,7	5,4
Турски	100	-	-	Български	97,3	2,7	-	Турски	100	-	-	Турски	86,5	2,7	10,8
Гръцки	89,2	5,4	5,4	Гръцки	86,5	5,4	8,1	Гръцки	97,3	-	2,7	Гръцки	43,2	37,8	18,9
Еврейски	45,9	35,1	29,7	Еврейски	83,8	5,4	10,8	Еврейски	91,9	5,4	2,7	Арменски	35,1	21,6	43,2
Арменски	35,1	8,1	45,9	Арменски	81,1	16,2	2,7	Арменски	86,5	10,8	2,7	Еврейски	32,4	27,0	40,5

Изследване сред пълнолетното население на град Пловдив

3.3. Качество на живот

Индикатор 25: Процент на млади специалисти, които биха обмислили да се върнат в Пловдив, след като са учили/работили другаде

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г., като според мониторинговата рамка не се предвижда следващо измерване, тъй като въздействието на инициативата върху този индикатор е твърде ограничено.

В изследването сред населението на гр. Пловдив 18% от анкетираните посочват, че член на тяхното домакинство е напуснал града през последните 15-20 години. От тях 90% считат, че той/тя не биха се върнали в Пловдив. Най-често посочваната причина (69,5%) е, че този член на домакинството вече се е установил, има дом/къща и семейство. Други посочвани причини включват по-добър живот на новото място, повече пари, работа, възможности за реализация. В значителна част случаите става въпрос за лица, които са се установили в чужбина (а не на друго място в България). Това кореспондира с данните от националното представително изследване, където в извадката са попаднали много ограничен брой респонденти, напуснали Пловдив – 2,6%, поради факта, че диаспората е по-често в чужбина.

Сред посочилите, че напусналите членове на домакинството (или те самите в националното проучване) биха обмислили да се върнат (10%), най-често посочваните причини за това са останали в Пловдив роднини и семейство, както и любов/носталгия към родния град.

Индикатор 26: Индекс за качеството на живот и щастието

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г. като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г.

Щастието се разглежда като чувство и състояние на пълно задоволство и удовлетворение от живота, което е и възприетата дефиниция от Тълковния речник.

За измерването доколко удовлетворени, респективно щастливи, са гражданите на Пловдив, е използвана комплексна скала от пет позиции, наречена скала за оценка на удовлетвореността от живота. Скалата е разработена от проф. Едуард Ф. “Ед” Дийнър, професор по психология в университета на Юта и университета на Вирджиния, както и старши научен сътрудник за Gallup Organization, известен като Доктор Щастие, и негови колеги. Използва се успешно от над 30 години и измерва цялостна удовлетвореност, а не моментни настроения, което я прави надеждна и респективно често прилагана.

Всяко лице използва седем степени, за да посочи до каква степен е съгласно с пет твърдения, като възможният общ резултат е от 5 до 35. В зависимост от резултата, авторът е обособил 6 групи, според нивото на удовлетвореност или щастие.

Група	Общ резултат
Изключително щастлив	32-35
Много щастлив	28-31
Щастлив	23-27
Не чак толкова щастлив	18-22
Нещастен	13-17
Депресиран	12 и по-малко

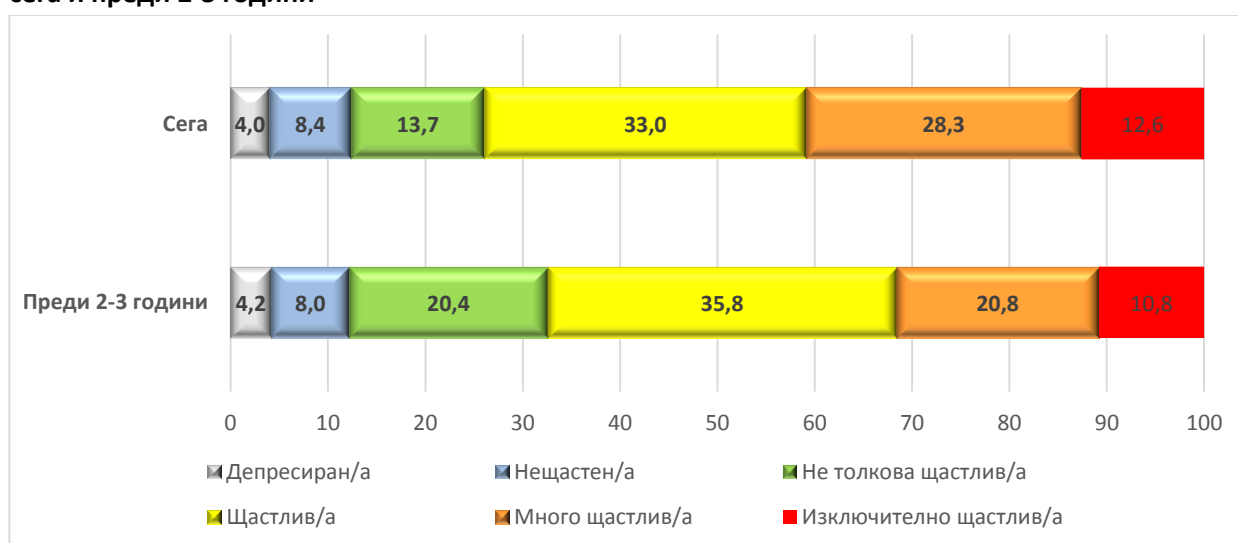
Според получените резултати населението на гр. Пловдив като цяло попада в групата на щастливите. Съобразно скалата е направена и детайлна сегментация на жителите на града и е определен дялът на всяка от шестте групи. С цел проследяване на динамиката и осигуряване на надеждност е направена и ретроспективна оценка за нивото на удовлетвореност и щастие за времето преди 2-3 години. Резултатите показват наличие на устойчиви групи „щастливи“, както и позитивна тенденция на леко нарастване на „много щастливите“.

Резултати общо за пълнолетното население на град Пловдив:

До каква степен сте съгласен/а: от 1 (напълно несъгласен) до 7 (напълно съгласен)	Средна стойност (mean)
В повечето си аспекти животът ми е близък до моя идеал	4,91
Удовлетворен съм от живота си	5,17
условията в моя живот са отлични	5,04
Засега имам важните неща, които искам от живота	5,29
Ако мога да живея живота си отново, не бих променил почти нищо	4,82
Общ резултат: „Щастливи“	25,23

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастието

Сегментиране на жителите на Пловдив по ниво на удовлетвореността от живота и щастие – сега и преди 2-3 години

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастието

Вторият важен акцент в изследването е идентифицирането на тематични дефицити, включително такива, свързани с инициативата ЕСК – като потребление на културни продукти и културно участие, управление на града – тъй като те очертават и сфера на бъдещи действия. Анкетиранияте са дали оценка за степента на важност за тях и степента им на удовлетвореност относно 20 сфери на живота, като разликата между измерените нива на удовлетвореност и нива на важност идентифицира: 1) области на дефицит (отрицателни стойности); 2) области, в които имат повече, отколкото им трябва (положителни стойности) и 3) области, в които има баланс или са много близко до баланс, т.е. имат толкова, колкото им трябва (стойност 0 или около 0). Този анализ е направен както общо за всички анкетирани, така и за всяка от шестте групи по удовлетвореност и щастие. Графиките по-долу представят детайлните данни, въз основа на които могат да се изведат следните изводи:

- ✓ Дефицити се наблюдават при всички групи и практически по всички изследвани сфери, но логично, колкото по-щастлив е човек, толкова по-слабо изразени са те.
- ✓ При най-ниско щастливите групи – „депресиран“ и „нешастен“, най-високите дефицити са в областта на личния и семейния живот, материалното благополучие, наличието на позитивни и отсъствието на негативни емоции, работата и здравето.
- ✓ При тези групи в областта на културата като цяло (разнообразието на културния живот, участието в културни дейности, опазване на културните забележителности в града), също духовните практики и образованието, се наблюдават положителни стойности, т.е. имат повече отколкото им трябва, тъй като тяхната важност за лицата е ниска и те са повече от удовлетворени с това, което имат. В дългосрочен план следва да се работи за промяна на това отношение, формиране на потребности и съответно повишаване на важността на тези сфери за личността, което би променило и практиките, съответно увеличило и позитивните емоции и удовлетвореността от живота.
- ✓ Материалното благосъстояние определено е от значение, то е производно и от работата и професията, съответно удовлетвореността от тях. Това се потвърждава и от данните за доходите (както месечен доход на домакинството, така и разполагаема сума за харчене за себе си на ден) сред различните групи – той устойчиво нараства при по-щастливите и става почти двойно по-висок при групата на „изключително щастливите“ в сравнение с „депресираните“.
- ✓ По-високо щастливите хора са постигнали или са много близко до баланса в редица сфери – например двигателни активности/спорт, здраве, личен живот, практикуване на хоби, образование, професия, културата като цяло. При тях основните дефицити са свързани с доброто управление на града, където очевидно има очаквания и възможност за действия.

Специфичната за жителите на Пловдив силна идентификация с родния им град, намираща израз в голямата гордост и желание да останат да живеят там, намира косвено потвърждение и в това изследване – делът на щастливите, много щастливите и изключително щастливите е значително по-висок сред родените в града, спрямо родените на друго място настоящи жители на Пловдив. Резултатите също така позволяват хипотезата, че по-високото образование допринася или е предпоставка за изкачването по стълбицата на щастието, доколкото влияе върху доходи, работа, ценностна система, т.н. Обратно на това, повишаването на възрастта е по-скоро повод за слизване към по-ниски нива на щастие. Също така, противно на клишето, че ромите са бедни, безотговорни и щастливи, данните показват, че делът на депресираните и нещастните сред тях е много по-висок, а делът на много щастливите и изключително щастливите по-нисък в сравнение с

българската общност. Този аспект би могло да се проучи по-надеждно при следващото проучване на ромската общност в кв. Столипиново.

Като допълнителна информация, анкетираниите посочват общо 22 асоциации за щастие, 34 неща, които ги правят щастливи и 24 събития, които наскоро са ги направили щастливи. Основните асоциации (честота на посочване над 10%) са здравето, семейството/близките, любовта/партньорът в живота и материалното благополучие. Нещата, които ги правят щастливи, разширяват този кръг и вече включват приятелите, хубава работа/кариера, дейности от свободното време – почивки, екскурзии, хобита, природа, спортни дейности, културни изяви, имоти, коли, вещи, храни напитки и т.н. Тази фонова информация е полезна както за верифициране на тематичните области, за които се изследва важноста и удовлетвореноста на респондентите, така и за операционализиране на индикатори при следващата вълна на мониторинга.

По отношение на културата, в крайна сметка можем да кажем, че тя се превръща в доза щастие, когато стане важен, ценен елемент за отделния човек, което е основната мотивация за действия в посока потребление на творчески продукти, участие в културни дейности и съответно постигане на удовлетвореност от живота, получаване на повече позитивни емоции, общуване с други хора, разнообразни начини на прекарване на свободното време и др. В този смисъл основната задача на ЕСК е да използва този действащ механизъм за формиране на културни потребности и повишаване на тяхната значимост за отделния човек, създавайки основа за постигане на щастие.

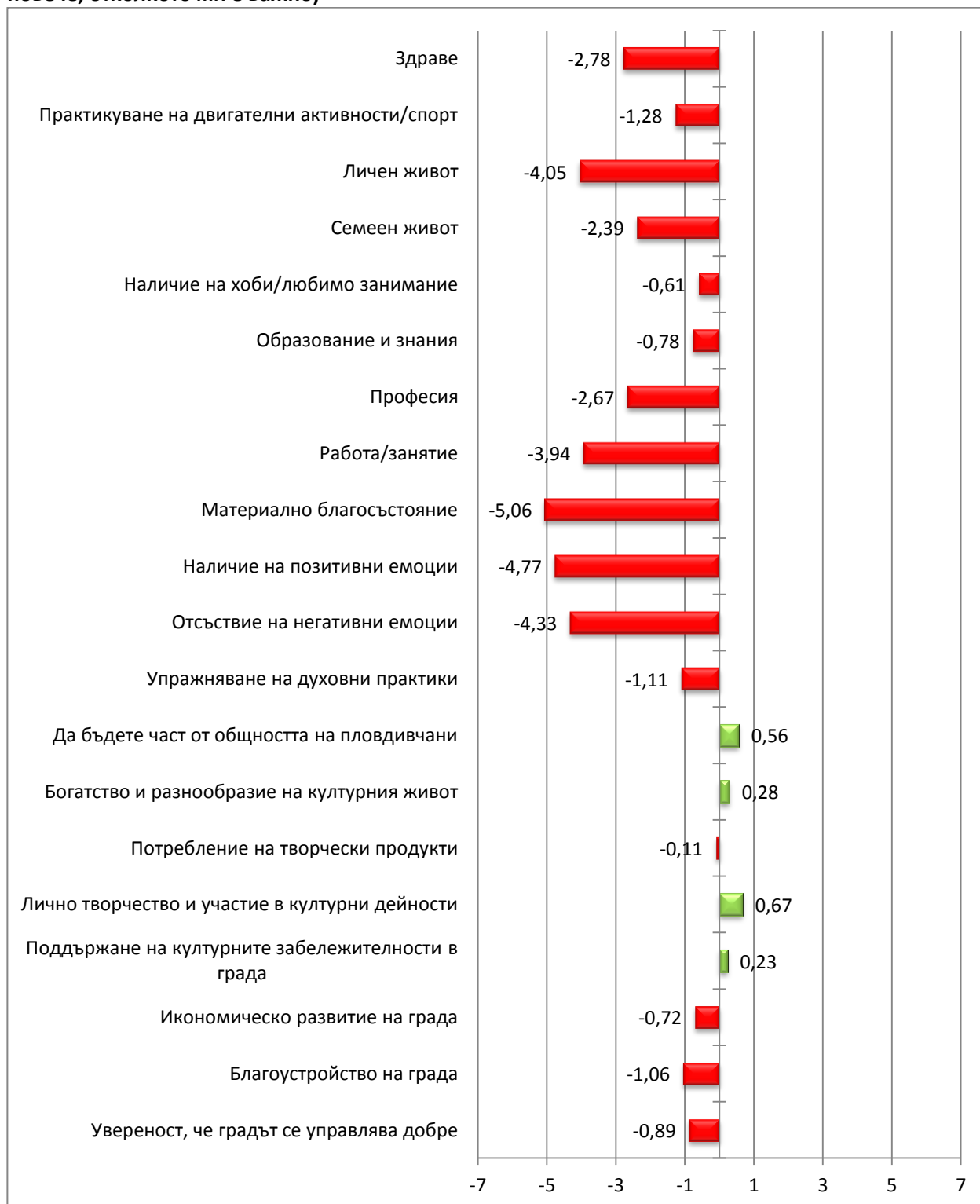
Всички анкетирани - разлика между средната степен на важност и средната степен на удовлетвореност за изследваните аспекти. Отрицателни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-ниска от степента на важност (дефицит); положителни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-висока от степента на важност (имам повече, отколкото ми е важно)

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастието

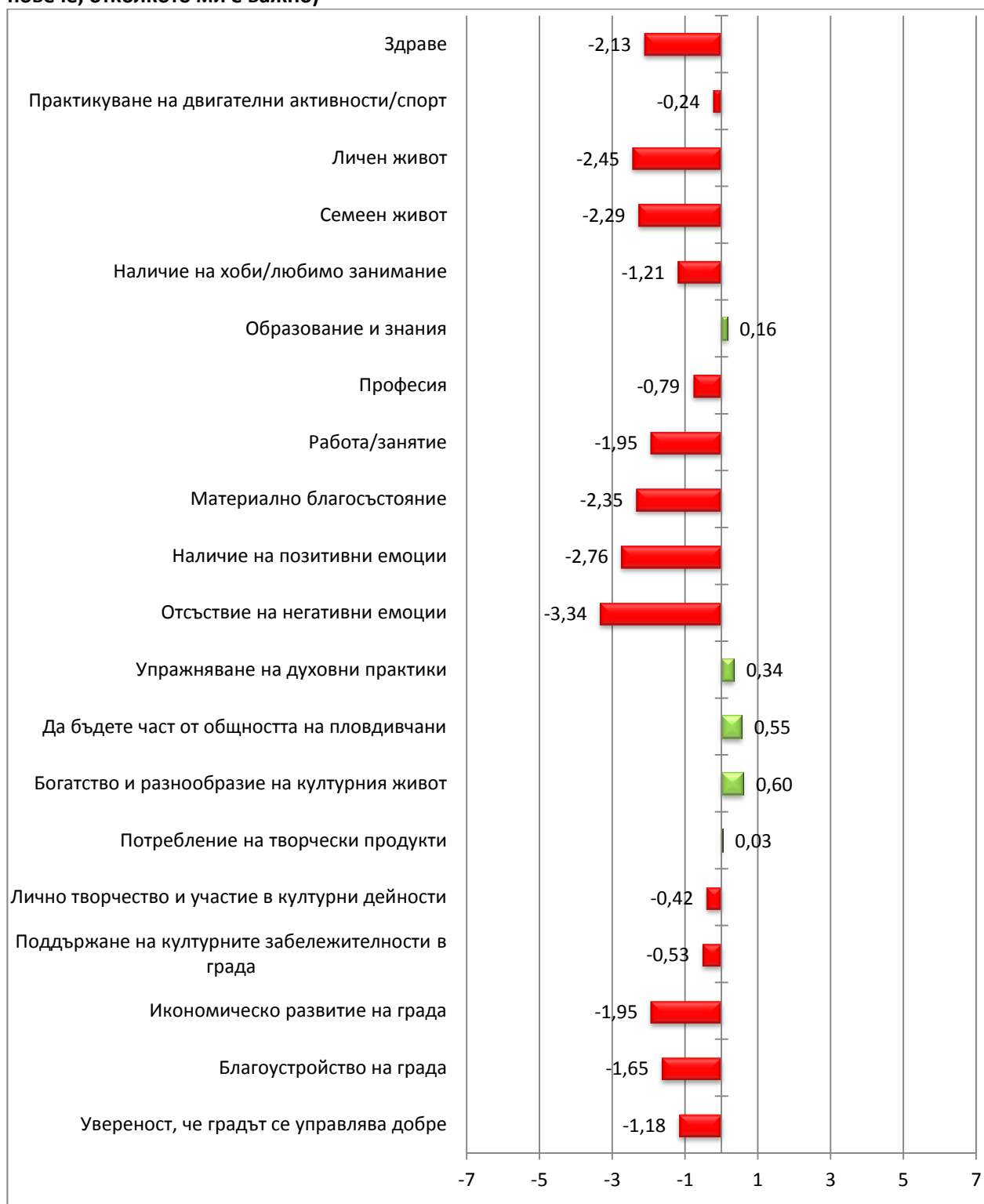
Групата лица, класифицирани като „Депресиран“ - разлика между средната степен на важност и средната степен на удовлетвореност за изследваните аспекти. Отрицателни са стойностите,

когато степента на удовлетвореност е по-ниска от степента на важност (дефицит); положителни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-висока от степента на важност (имам повече, отколкото ми е важно)

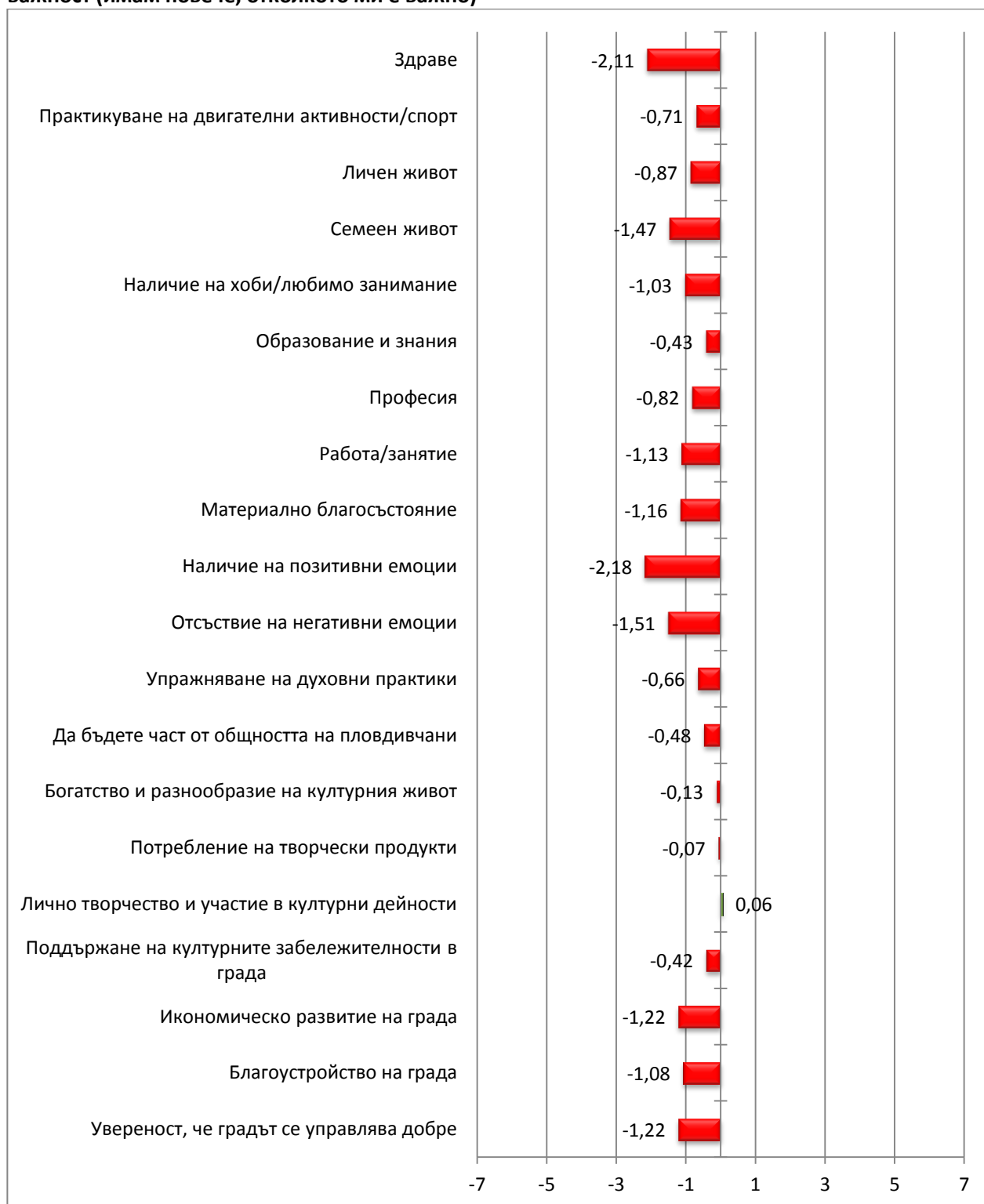
Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастието

Групата лица, класифицирани като „Нещастен“ - разлика между средната степен на важност и средната степен на удовлетвореност за изследваните аспекти. Отрицателни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-ниска от степента на важност (дефицит); положителни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-висока от степента на важност (имам повече, отколкото ми е важно)

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастието

Групата лица, класифицирани като „Не толкова щастлив“ - разлика между средната степен на важност и средната степен на удовлетвореност за изследваните аспекти. Отрицателни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-ниска от степента на важност (дефицит); положителни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-висока от степента на важност (имам повече, отколкото ми е важно)

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастието

Групата лица, класифицирани като „Щастлив“ - разлика между средната степен на важност и средната степен на удовлетвореност за изследваните аспекти. Отрицателни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-ниска от степента на важност (дефицит); положителни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-висока от степента на важност (имам повече, отколкото ми е важно)

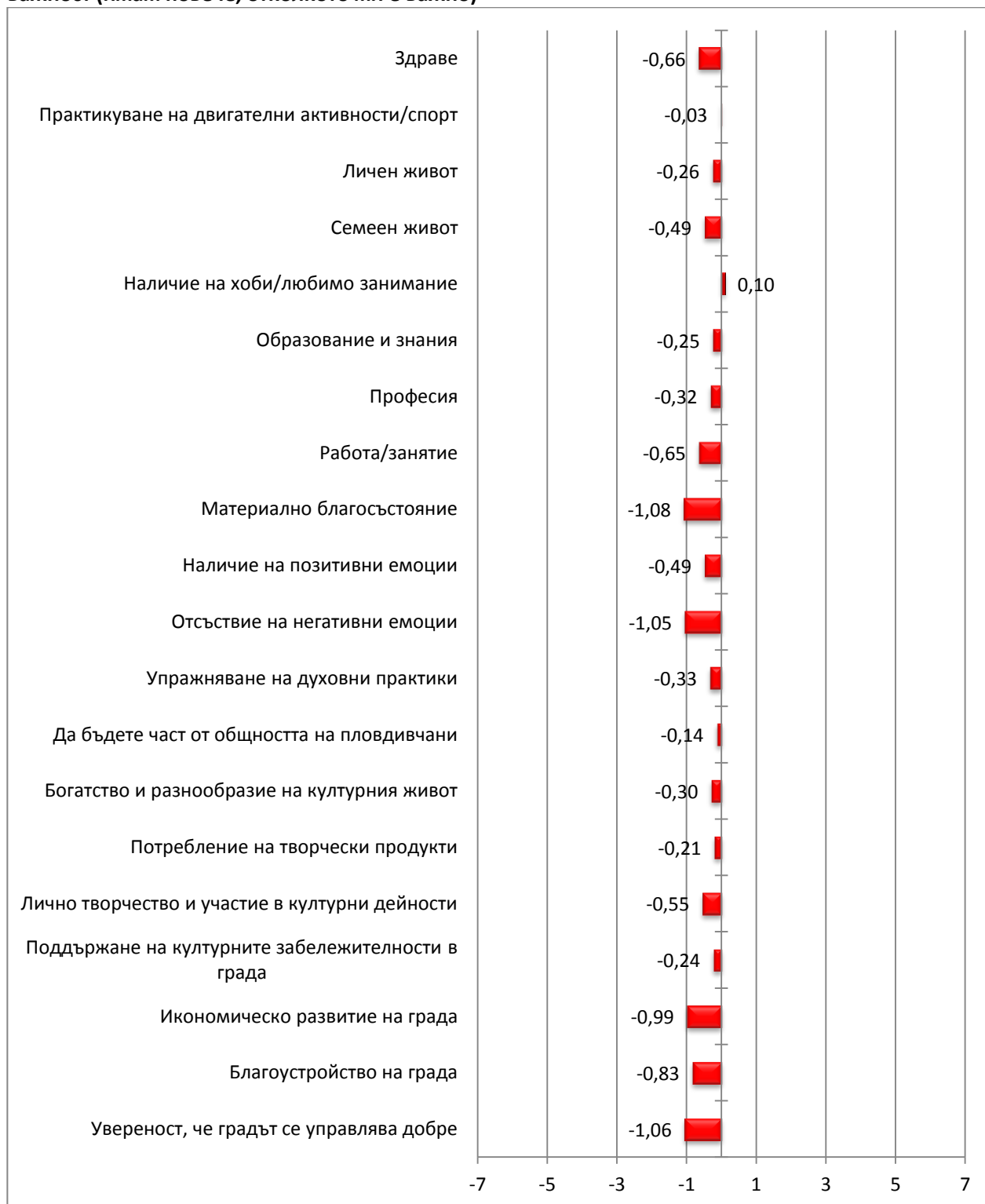
Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастието

Групата лица, класифицирани като „Много щастлив“ - разлика между средната степен на важност и средната степен на удовлетвореност за изследваните аспекти. Отрицателни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-ниска от степента на важност (дефицит); положителни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-висока от степента на важност (имам повече, отколкото ми е важно)

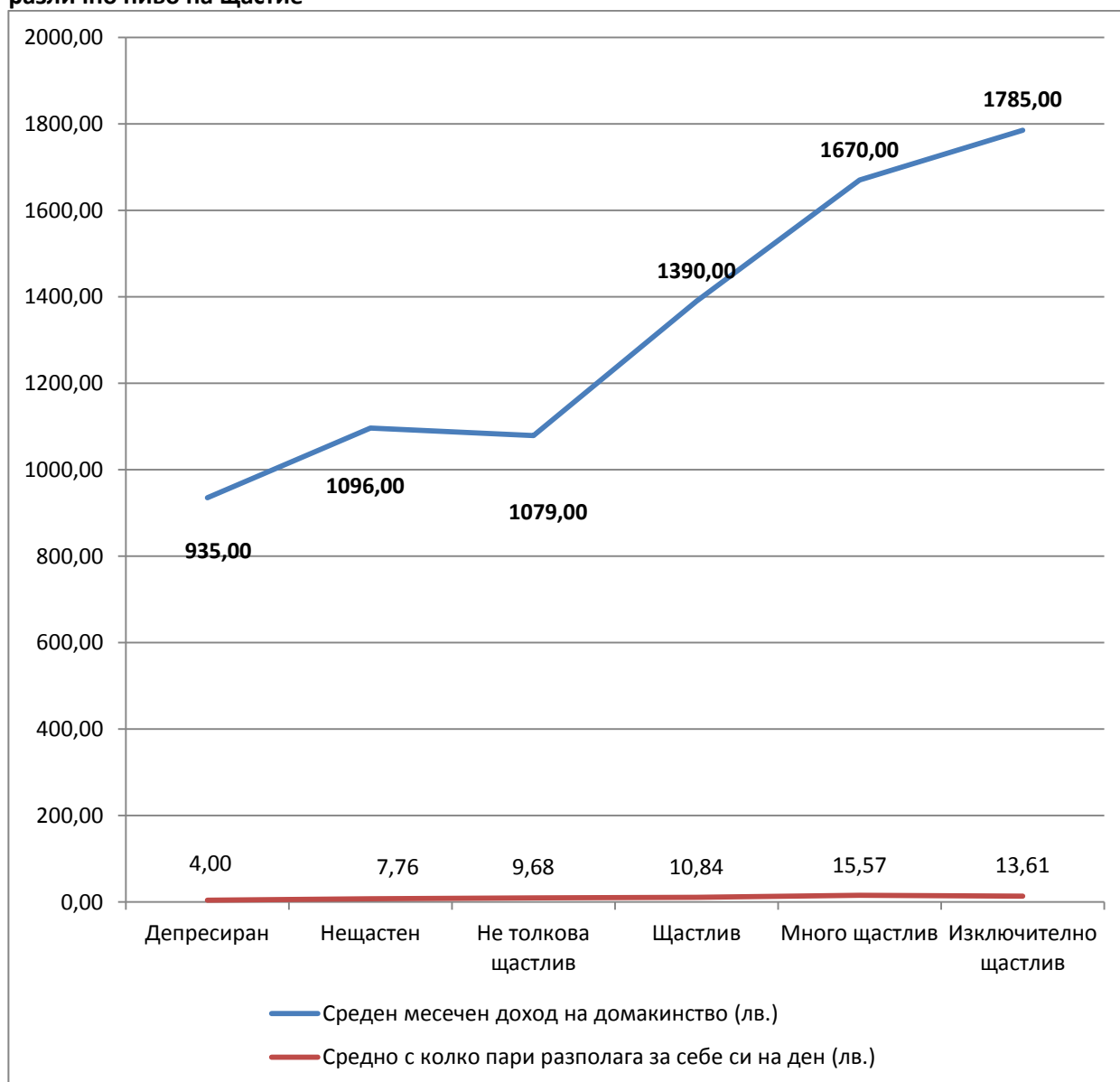
Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастието

Групата лица, класифицирани като „Изключително щастлив“ - разлика между средната степен на важност и средната степен на удовлетвореност за изследваните аспекти. Отрицателни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-ниска от степента на важност (дефицит); положителни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-висока от степента на важност (имам повече, отколкото ми е важно)

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастието

Среден месечен доход на домакинство и средна разполагаема сума за себе си на ден по групи с различно ниво на щастие

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастиято

Основни социално-демографски групи и разпределението им според нивото на щастие

Месторождение	Роден в Пловдив		Роден извън Пловдив	
Депресиран	4		4	
Нещастен	6,7		12,9	
Не толкова щастлив	8,8		26,6	
Щастлив	34,5		29,0	
Много щастлив	31,1		21,0	
Изключително щастлив	14,9		6,5	
	100		100	
Пол	Мъж		Жена	
Депресиран	5,5		2,6	
Нещастен	4,6		12,0	
Не толкова щастлив	14,7		12,8	
Щастлив	33,9		32,1	
Много щастлив	29,8		26,9	
Изключително щастлив	11,5		13,7	
	100		100	
Етническа група	Българи		Роми	
Депресиран	3,3		14,8	
Нещастен	7,6		11,1	
Не толкова щастлив	13,4		22,2	
Щастлив	32,7		37,0	
Много щастлив	29,6		11,1	
Изключително щастлив	13,4		3,7	
	100		100	
Образование	Висше	Средно	Основно	По-ниско
Депресиран	2,6	2,5	12,2	17,6
Нещастен	9,0	6,7	14,6	11,8
Не толкова щастлив	8,3	16,0	14,6	29,4
Щастлив	28,2	37,0	34,1	17,6
Много щастлив	37,2	25,2	14,6	23,5
Изключително щастлив	14,7	12,6	9,8	0
	100	100	100	100

Възраст	18-30	31-40	41-50	51-60	61-84	85+
Депресиран	1	5,6	5,4	5,6	2,9	12,5
Нещастен	2,9	6,7	13,5	6,9	12,5	12,5
Не толкова щастлив	9,6	15,6	8,1	12,5	19,2	37,5
Щастлив	34,6	33,3	24,3	31,9	38,5	25,0
Много щастлив	34,6	27,8	35,1	29,2	18,3	12,5
Изключително щастлив	17,3	11,1	13,5	13,9	8,7	0
	100	100	100	100	100	100

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастието

Какво означава за вас щастieto, Вие лично с какво асоциирате тази дума? (свободно зададен въпрос, анкетираните са давали повече от един отговор)

	% от отговорите
Да бъде здрав	35,0
Семейството/да бъде заедно с близките	29,0
Любов, обич, да имам любим човек	14,4
Финансова стабилност, материално благополучие	10,5
Работата ми/да имам любима работа, професия	6,6
Сигурност и спокойствие, живот без проблеми	5,9
Осъществяване на всички цели и мечти, планове	5,0
Положителни емоции	4,3
Удовлетвореност цялостно от живота	4,1
Успехите – в работа и в личен план	3,4
Приятелите	3,4
Щастieto на децата ми, внуците	3,2
Забавленията, почивка, любимо занимание, хоби (риболов)	2,9
Свобода на духа, да твориш и създаваш	2,8
Да живееш в мир с хората, да правиш добро	1,8
Пътувания	1,6
Късмет	1,6
Позитивно мислене, душевен мир	1,2
Морето, природата	0,4
<i>Много е относително, не знам</i>	1,6
<i>Няма щастие</i>	1,4
<i>Всичко ме прави щастлив/а, нося го в себе си</i>	,2

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастieto

Бихте ли посочили няколко неща, които ви правят щастлив? (свободно зададен въпрос, анкетираните са давали повече от един отговор)

	% от отговорите
Семейството/децата/внуците, семейни събирания	55,8
Здравето	31,5
Приятелите	23,5
Работата ми/хубава работа/кариера, удовлетвореност от професията	20,2
Любовта/важният човек до мен	16,7
Пари, обезпеченост, доход, работа	16,0
Екскурзии, пътувания	10,8
Успехите в професията/ученето	7,7
Домът, къщата ми	6,6
Разбирателството между хората, да правя добро, да помагам, да си полезен, мирът	6,6
Морето, природата, планини, слънчевото време, животни, домашният ми любимец	6,5
Свободно време, почивка, разходки	6,4
Любимо хоби (риболов, лов, да карам мотор, да готвя др.)	6,4
Спокойствието, сигурността	4,7
Хубава храна, шоколад, пиене, кафе, бира	3,6
Образованието, да уча	3,5
Гледане на телевизия	2,6
Успехите на децата	2,4
Празниците	2,1
Колата ми/нова кола	2,1
Имот/къща/вила в планината	2,1
Пазаруването/шопинг	1,8
Късмет /за децата ми	1,6
Да ходя на кино/театър/хубав филм	1,4
Да спортувам (ски и др.)	1,4
Купони/партита/банкети	1,4
Посещения/гледане на спортни състезания, футболът	1,4
Народните песни, танците, възможност да творя	1,2
Интернет	0,5
Църкви	0,5
Родината	0,2
Бизнес, правене на пари	0,2
Мирът	0,2
Нищо, няма щастие	1,9

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастиято

Бихте ли описали едно скорошно събитие, което Ви е направило щастлив/а? (свободно зададен въпрос, анкетираните са давали по един отговор)

	%
Семейно събиране, дохода/ходих при децата от чужбина, среща с любимия	13,5
Екскурзия	8,6
Успехи на децата/близки/внуци, абитуриент/студент/ученик/абсолвент в семейството	7,6
Бях на почивка/СПА/в чужбина/ски	5,8
Роди ми се/чакам внук, роди ми се/чакам дете	5,7
Покупка на кола/мебели/вещ/компютър/ нови дрехи	5,3
Сватба в семейството, намерих сродната си душа/ожених се	5,1
Рожден ден (мой/на близък)	4,6
Среща/събиране с приятели	4,4
Коледните празници/Нова година/8-март/3 март	4,4
Нова работа, която харесвам	3,2
Успехи в работата/университета/успешна сделка	3,2
Взех заплата/по-висока заплата/пари за живеене	2,1
Разреших проблем (пенсионирах се)	2,1
Ходих за риба /на лов, купих си нови цветя за градината	2,0
Концерт, хубав филм/ изложба на антики в София	1,8
Постижение в спорта/спортно събитие	1,6
Развлечения в природата, пролетта	1,6
Придобивка на имот/жилище	1,2
Спечелих от лотарията	1,2
Получих подарък/специално внимание/похвала	0,9
Помогнах на човек в нужда	0,2
Аз съм си щастлив/а по принцип	0,2
Оздравях	0,2
Няма такова	13,0

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив - индекс за качеството на живот и щастието

Индикатор 27: Околна среда

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г., като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г.

Сферата на околната среда е неотделима част от качеството на живот и цялостната удовлетвореност от живота. В рамките на изследването анкетираните са дали оценка за степента на важност за тях и степента на удовлетвореност относно 6 сфери на околната среда в града, като разликата между измерените нива на удовлетвореност и важност идентифицира: 1) области с дефицит (отрицателни стойности); 2) области, в които имат повече, отколкото им трябва (положителни стойности) и 3) области, в които има или са много близко до баланс, т.е. имат толкова колкото ми трябва (стойност 0 или около 0).

Данните показват, че в областта на околната среда се идентифицират най-сериозните дефицити, като следва да отбележим, че важността на всяка една област на околната среда е висока (средна

оценка 6 и по-висока при максимална 7), но удовлетвореността е много по-ниска (средна оценка между 3,5 и 4,8). Най-сериозна е неудовлетвореността по отношение на въздуха и шума в града, а най-доволни са гражданите от състоянието на природните дадености в града и градските паркове, градини и озеленяването като цяло. Този факт може да има обаче временен характер, основно по две причини: 1) в последните години реално се провеждат редица ремонти и инфраструктурни проекти, които причиняват както шум, запрашеност, натрупване на отпадъци и 2) елементите на околната среда, особено въздухът, се възприемат като фактори със значително влияние върху здравето, което повишава взискателността на гражданите. Освен това, тези проблеми, особено проблемите с въздуха, са предмет сериозно медийно внимание, което определено заостря обществения фокус в тази посока. В подкрепа на горното е и фактът, че дефицитите в областта на околната среда не се прехвърлят директно към управлението на града, т.е. не се приемат като продукт основно на субективни фактори, като например лошо управление.

Отчитайки важноста за качеството на живот и цялостната удовлетвореност, мониторингът ще проследи по-детайлно динамиката в областта на околната среда.

Всички анкетиращи - разлика между средната степен на важност и средната степен на удовлетвореност за изследваните аспекти. Отрицателни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-ниска от степента на важност (дефицит); положителни са стойностите, когато степента на удовлетвореност е по-висока от степента на важност (има повече, отколкото ми е важно)

Източник: представително проучване сред пълнолетното население на гр. Пловдив

4. Икономически растеж

4.1. Ръст в туризма

Индикатор 28: 20% увеличение на националните и 30% увеличение на чуждестранните туристи в Пловдив

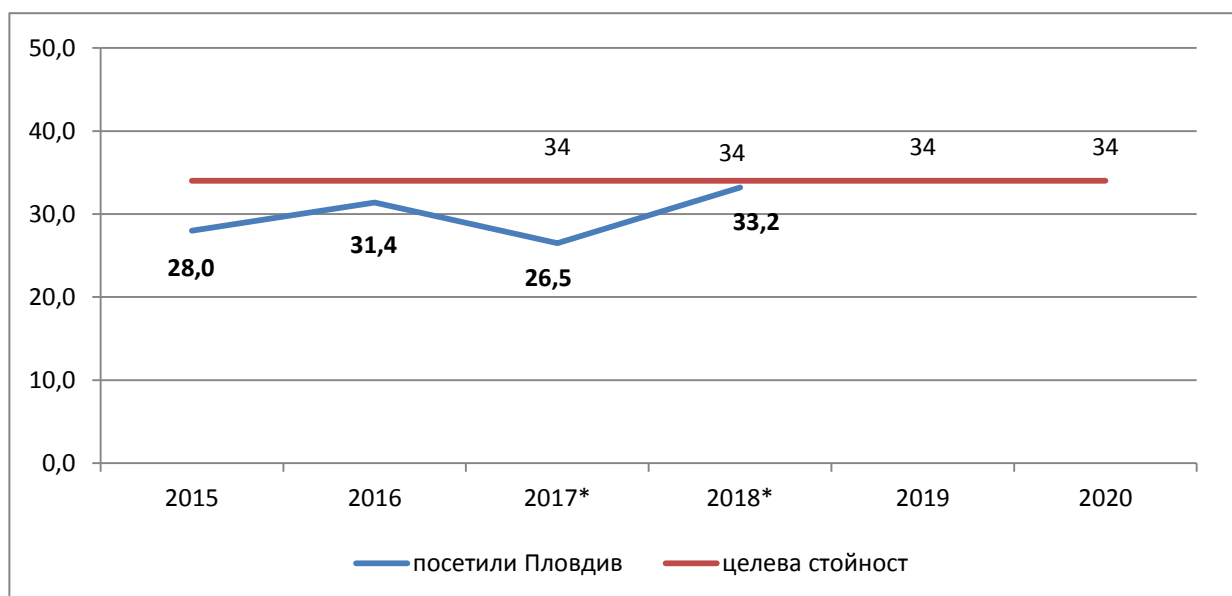
При базова стойност от 28% (дял на посетилите Пловдив от националната общественост) за 2015 г., целевата стойност (20% увеличение за 2019 г.) е този дял да достигне 34% и изглежда напълно реалистично да бъде постигната.

Относно чуждестранните посетители в гр. Пловдив като най-надежден източник е използвана информация от НСИ. Наличната статистика включва само пренощуващите лица в места за настаняване с над 10 легла, което означава, че реално броят на чуждестранните посетители е подценен, но е възможно проследяване за дълъг период.

През 2018 г. целевата стойност 34% (което е увеличение с 20% на националните туристи в Пловдив) е почти достигната – 33,2% са посетили града. Това дава пълни основания да се очаква, че през 2019 г. – основната година на инициативата с най-много събития, целта относно посетителите ще бъде надмината.

По отношение на чуждестранните посетители липсата към датата на завършване на настоящия междинен мониторингов доклад на данни от НСИ за последните два месеца от годината се отразява в по-сериозна степен. Сравнението на средномесечния брой чуждестранни посетители – 96 215 за 2017 г. и 104 955 за периода януари – октомври 2018 г. индикира, че поставената цел е реалистично да бъде постигната през 2019 г. - основната година на инициативата с най-много събития и най-голям потенциал за привличане на посетители.

Дял на лица от страната, посетили Пловдив през съответната година

*януари-ноември

Източник: национални представителни изследвания

Оценка на абсолютния брой посетители в гр. Пловдив

	% от национална извадка	Екстраполация към 5 893 660*
Посетили Пловдив поне веднъж през 2015	28,0%	1 650 225
Посетили Пловдив поне веднъж през 2016	31,4%	1 850 609
Посетили Пловдив поне веднъж през 2017	26,5%	1 561 820
Посетили Пловдив поне веднъж през 2018	33,2%	1 956 551
Посетили Пловдив 2020 – целева стойност	34%	2 003 844

*пълнолетно население на страната без гр. Пловдив

Пренощували лица – чужди граждани, в места за настаняване с над 10 легла в гр. Пловдив

Година	Пренощували лица – чужди граждани места за настаняване с над 10 легла в гр. Пловдив
2015	95 284
2016	102 525
2017	115 458
2018*	104 955
2020 – целева стойност	123 869

*януари - октомври

Източник: НСИ

Индикатор 29: 6% годишно увеличение на нощувките

Данните за реализираните нощувки показват, че заложеното годишно нарастване от 6% на броя на нощувките е постигнато (ръст с 12% за 2016 спрямо 2015 г. и 7% за 2017 спрямо 2016 г.)

Наличните данни на НСИ за 2018 г. към датата на завършване на настоящия доклад обхващат периода от януари до октомври. Сравнението на средномесечния брой нощувки – 43 064 за 2017 г. и 42 782 за периода януари – октомври 2018 г. показва, че поставената цел е възможно да не бъде постигната за междинната 2018 г., но трябва да се има предвид, че е необходимо на следващ етап да се направи сравнение между окончателните данни, с оглед, че се очаква включването на данните за празничния месец декември да промени съотношението. Освен това, следва отново да отбележим, че тези цифри не включват нощувките в места за настаняване с под 10 легла и частни домове.

В същото време трябва да се подчертае още една специфика – докато така изчисленият средномесечен брой нощувки намалява, аналогично изчисленият средномесечен брой посетители, представен в Индикатор 28, се увеличава. Това показва увеличаване на посетителите за сметка на продължителността на престоя, което е интересна тенденция, подлежаща на по-нататъшен анализ на следващ етап, ако се верифицира след излизане на пълните данни.

Реализирани нощувки в места за настаняване с над 10 легла в гр. Пловдив

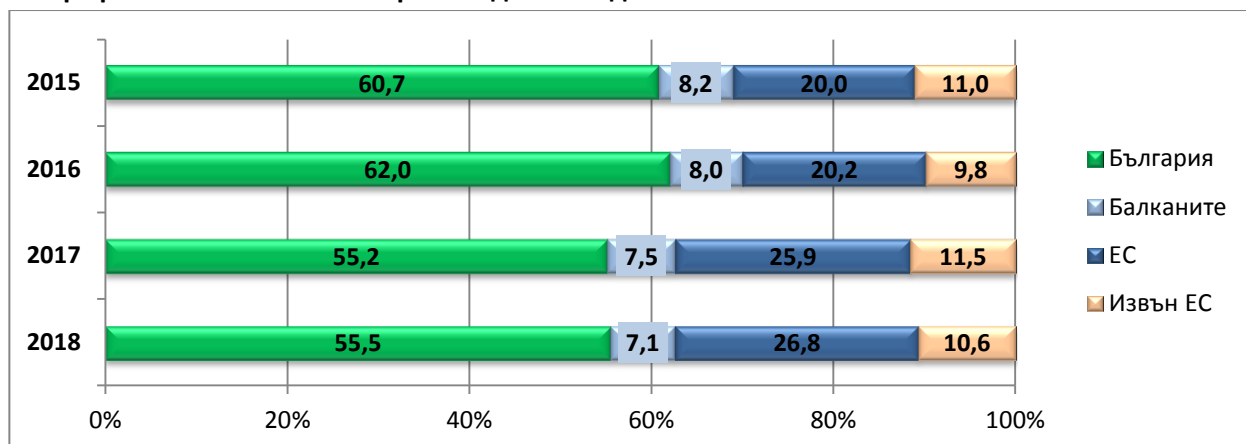
Година	Реализирани нощувки
2015	432 110
2016	483 762
2017	516 776
2018*- нощувки януари – октомври	427 518
2018 – целева стойност	547 782

Източник: НСИ

Индикатор 30: Демографски профил: % разбивка на посетители от България, Балканите, ЕС, страни извън ЕС

Сред чуждестранните посетители най-голям и с тенденция за нарастване е делът на посетителите от страни от ЕС. Тази тенденция продължава и през 2018 г.

География на посетителите в гр. Пловдив по години

Източник: НСИ

	2015	2016	2017	2018*
България	147 406	167 379	161 180	130 899
Балканите (извън ЕС) общо	19 863	21 703	21 399	16 696
Турция	16 536	17 516	17 342	13 144
Македония	1 861	2 082	1 732	1 468
Сърбия	1 466	1 566	1 614	1 614
Албания	-	370	434	273
Босна и Херцеговина	-	132	226	112
Черна гора	-	37	51	85
ЕС общо	48 630	54 485	64 750	63 267
Гърция	8 561	11 482	11 074	9 400
Италия	6 158	6 023	8 037	6 704
Германия	5 582	6 165	6 679	6 716
Франция	5 374	5 648	6 560	7 010

Обединено кралство	3 613	4 211	4 814	4 407
Румъния	2 752	2 963	3 140	2 753
Испания	2 747	4 333	6 573	8 769
Австрия	1 947	1 595	2 210	1 841
Полша	1 648	2 210	2 330	2 372
Белгия	1 594	1 760	2 354	2 023
Нидерландия	1 552	1 265	2 137	2 068
Словения	896	754	785	1 145
Чехия	819	720	1 040	705
Хърватия	809	395	586	1 451
Унгария	621	785	1 059	739
Швеция	566	674	617	685
Португалия	543	741	1 279	1 069
Финландия	426	303	422	432
Кипър	424	647	618	716
Естония	400	105	375	254
Ирландия	373	428	698	545
Дания	370	395	473	416
Словакия	279	323	282	272
Литва	211	149	242	306
Латвия	207	139	174	248
Малта	129	229	164	154
Люксембург	29	43	28	67
Руска федерация	2 409	2 436	2 807	2 511
Други страни	26 791	26 337	26 502	22 471
ОБЩО	242 690	269 904	276 638	235 854

* януари – октомври

Източник: НСИ

Индикатор 32: Увеличение на регионалния туризъм

По отношение на регионалния туризъм по данни на НСИ броят на нощувките и на посетителите с нощувка в района е нараснал спрямо 2015 г. с пик през 2016 г.

Въпреки че настоящият индикатор не се наблюдава междинно, за пълнота в таблицата по-долу са добавени наличните данни от НСИ за периода януари – октомври 2018 г.

Реализирани нощувки и пренощували лица в места за настаняване в Южен централен район без гр. Пловдив

Година	Реализирани нощувки в места за настаняване с над 10 легла	Пренощували лица в места за настаняване с над 10 легла	Продължителност на престоя в нощувки
2015	1 984 347	844 744	2,3
2016	2 199 457	942 544	2,3
2017	2 014 209	848 436	2,4
2018*	1 818 953	722 243	2,5

* януари – октомври

Източник: НСИ

Индикатор 33: Нови работни места, създадени в сектора на туризма

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г., като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г.

Данните на НСИ относно броя на заетите лица по икономически дейности са структурирани съгласно Класификатора на икономическите дейности, където секторът на туризма е обхванат от икономическа дейност „Хотелиерство и ресторантьорство“. В сферата на обслужването на туристи попадат и част от заетите в икономическа дейност „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“. И в двете дейности броят на заетите по данни на НСИ за 2015 и 2016 г. бележи ръст.

Година	Брой заети лица	
	„Хотелиерство и ресторантьорство“	„Търговия...“
2015	7 646	30 646
2016	8 039	30 882

Източник: НСИ

4.2.Нови бизнес и възможности за заетост

Индикатор 34: Цялостен спад в равнището на безработица в града под 10%

Заложената цел за намаляване на безработицата под 10% е реалност за Пловдив в последните години, поради се препоръчва отпадане на индикатора като цяло, доколкото в момента безработицата в Пловдив е под 5%.

Индикатор 35: Брой нови бизнеси в града

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г., тъй като към датата на завършване на настоящия междинен мониторингов доклад не са налични данни на НСИ за 2018 г. Същите следва да бъдат добавени в главния анализ през май 2020 г.

По данни на НСИ броят на регистрираните предприятия на територията на Пловдив е нараснал от 24 300 до 25 184 или 884 новорегистрирани предприятия. В допълнение може да се каже, че като цяло в района на Пловдив се наблюдава инвеститорски интерес, който обаче среща някои проблеми, като недостиг на работна ръка и др., и това представлява спънка пред икономическото развитие на града.

Индикатор 36: Намалване на равнището на безработица сред уязвимите малцинства под 20%

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г., като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г.

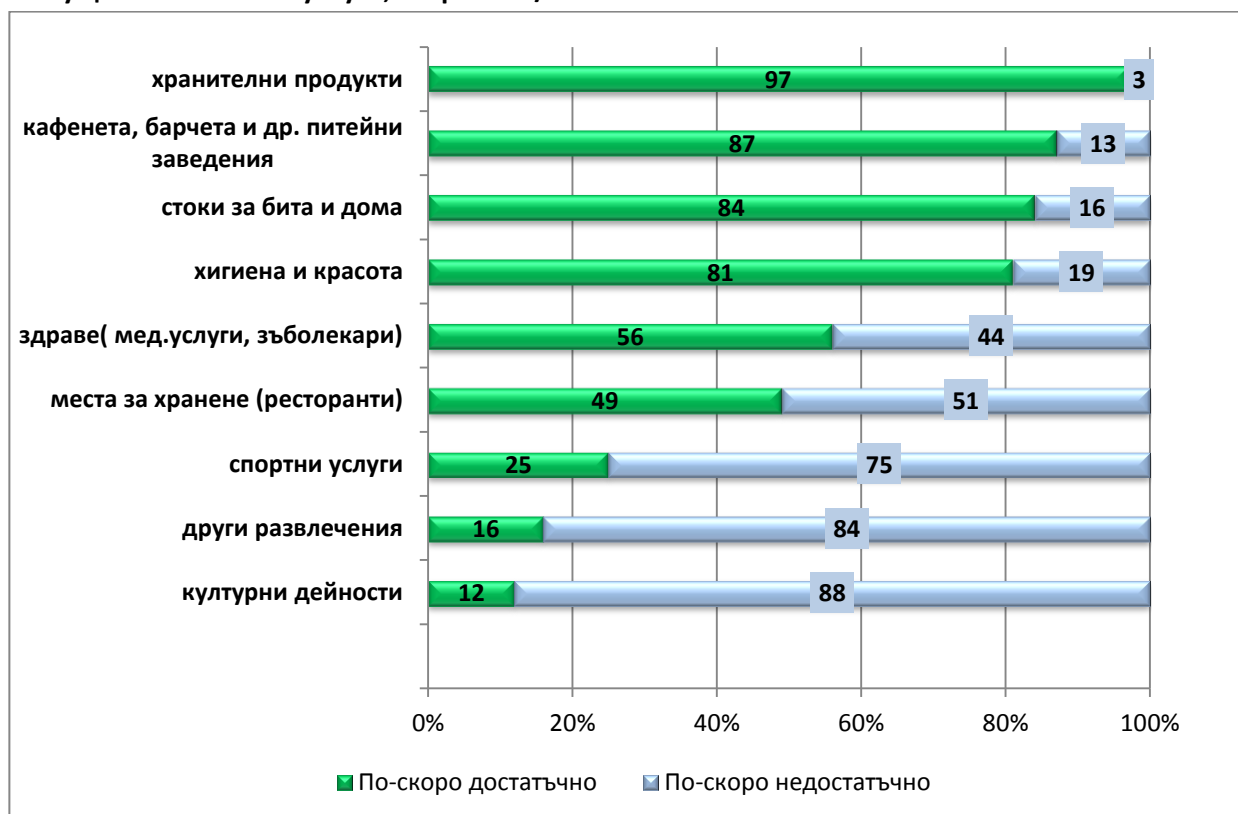
В изследваните домакинства безработните лица над 16 г. представляват 27%, като една малка част от тях посещават училище и след приспадане на техния брой нивото на безработица се очертава около 24%. Близко до тези дялове е и дялът на домакинствата, които декларират доходи от обезщетения за безработица – 22%. Въпреки че данните от изследването за заетост са декларации на лицата, а не формален статус на безработни лица, може с достатъчна сигурност за се заключи, че безработицата в ромската общност е около 5 пъти по-висока в сравнение с безработицата в града като цяло.

Индикатор 37: Увеличение на броя на малките фирми, работещи в ромските квартали

Резултатите по-долу представят състоянието към 2017 г., като според мониторинговата рамка следващото измерване е предвидено за 2019 г.

ценката за броя на фирмите, предоставящи различни услуги и стоки на територията на квартала, показва най-голяма удовлетвореност по отношение наличието на доставчици на хранителни стоки, кафенета, стоки за бита и хигиената и красотата. Като по-скоро недостатъчен се очертава броят на доставчици в областта на културата, развлеченията и спорта.

Според Вас има ли достатъчно фирми в квартала, в който живеете, които предоставят на живущите там стоки и услуги, свързани с/със:

Източник: Изследване сред домакинствата в кв. Столипиново

Също така около 13% от ромските домакинства в Столипиново декларират, че имат доходи от собствен бизнес, като 2/3 от тях работят на територията на кв. Столипиново.

4.3. Икономическа жизненост на културния сектор

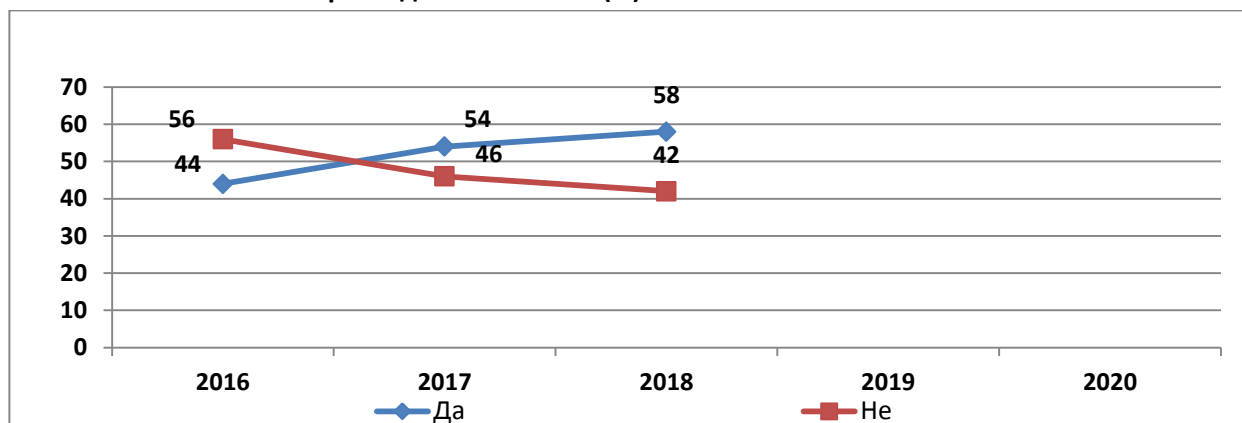
Индикатор 38: Увеличение на частното спонсорство с 5%

Посочените данни са от изследване сред представители на културни институции, представляват качествена оценка на лицата и дават възможност да се оцени делът на институциите с частни спонсори. Данните показват, че повече от половината институции имат частни спонсори през 2017 г. и това е нарастване с 10 пункта спрямо предходната 2016 г.

През 2018 г. делът на институциите със частно спонсори достига 58 %, което е нарастване с 4 пункта, т.е. увеличение с почти 10% на база стойността от 2017 г.

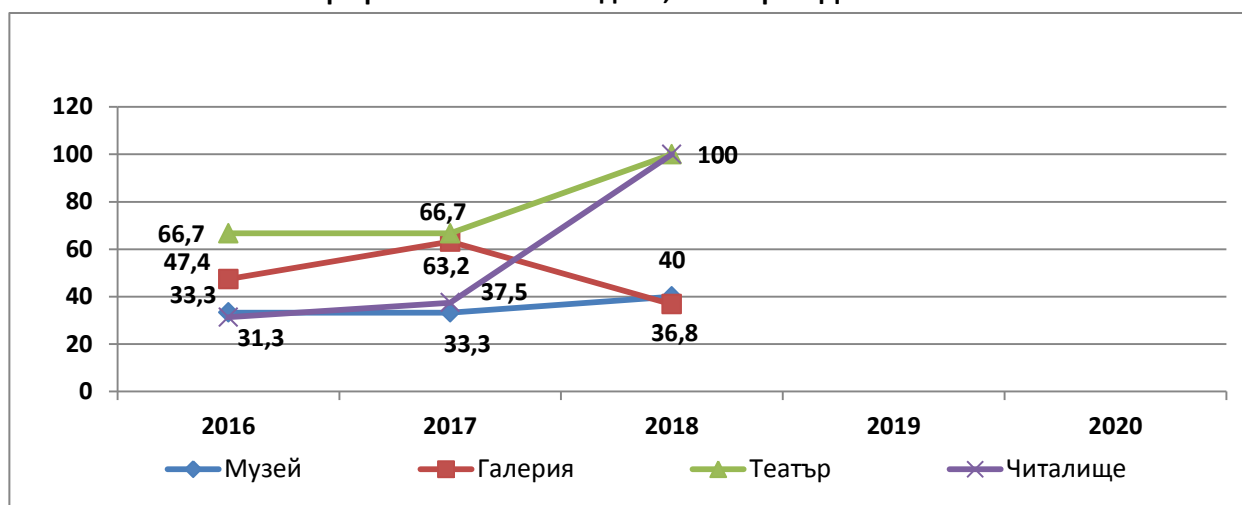
През 2018 се забелязва спад (до 40%) на частното спонсорство при галериите, което донякъде е закономерно при регистрираните високи стойности през 2017 (63%). Оценката за останалите институции е за нарастване, но в различна степен, като нарастването може да се оцени като най-голямо за читалищата, след това театрите и музеите. Следва да отбележим, че това изследване има по-скоро качествена методика за оценка и цели да идентифицира промени, които следва да се проверят и чрез други данни.

Имахте ли частни спонсори за дейностите си? (%)

Източник: Изследване сред представители на културни институции

Имахте ли частен спонсор през съответната година, отговори "Да"

Източник: Изследване сред представители на културни институции

Индикатор 39: Ръст на заетостта в културния сектор до 5%

Данните на НСИ относно броя на зетите лица по икономически дейности са структурирани съгласно Класификатора на икономическите дейности, където културният сектор е обхванат в дейност „Култура, спорт и развлечения“. Броят на зетите в тази дейност е нараснал от 1569 до 1909 лица. Това представлява ръст от 22% спрямо изходната стойност.

Към датата на завършване на настоящия междинен мониторингов доклад не са налични данни на НСИ за 2018 г.

III. Изводи

- ✓ В областта на достъп до култура и участие се очертава тенденция на устойчив растеж на културното участие от страна на жителите на гр. Пловдив, в периода 2015 – 2018 г. Междинното измерване през 2018 г. показва увеличение до 73,8% на посетилите културно събитие жители на града. Може да се каже, че за периода на прилагане на инициативата ЕСК, културното участие успешно се превръща в норма за жителите на града. Последното се постига както благодарение на броя на културните инициативи, така и на тяхното многообразие.
- ✓ Тази тенденция обаче не е валидна за жителите на региона, където се забелязва по-скоро запазване на нивата и почти няма увеличаване. Това налага засилване на фокуса към това население през 2019 г. за постигане на по-добро включване.
- ✓ През 2019 специално внимание следва да се обърне на културните прояви на територията на квартал Столипиново за постигане на по-голямо културно участие и социална приобщеност на жителите на квартала от ромски произход към инициативата ЕСК Пловдив 2019, респективно достигане на заложената целева стойност.
- ✓ За осигуряването на надеждна обратна връзка от участниците в събития относно различни аспекти на тяхното провеждане (съдържание, местоположение, цена за вход, организация) следва да се проучи мнението на надежден брой участници, като следва да се обхване и разнообразието от събития, за да се улови многообразието на различната публика като статус и предпочитания. Тази дейност е от голямо значение през 2019 г., доколкото осигурява пряко измерване на дейностите от ЕСК 2019 от потребителите, осигурявайки възможност за подобрения, както в оперативен, така и в по-дългосрочен и стратегически план.
- ✓ Потокът посетители/участници за различните културни институции нараства по-бавно в сравнение с 2017 г., като със сигурност показва стабилни нива. За никой вид от изскеданите културни институции не се декларира намаляване на потока.
- ✓ към 2018г. може да се каже, че частното спонсорство е устойчива практика за всички изследвани културни институции, като естествено се наблюдава диференцията между тях на годишна база.
- ✓ През 2018г. г. се запазва тенденцията на осезаемо въздействие в сферата на трансформация на културния сектор и образ и идентичност, където се наблюдава постигане на заложените целеви стойности за повечето основни индикатори и може да се очаква запазване на тази тенденция, тъй като въздействието на инициативата тук е много по-директно.
- ✓ Въздействието в сферата на икономическия растеж – основно приходи, генерирани от повишена посещаемост, нощувки, покупки, свързани с посещението, т.н. се регистрира и

през 2018 г., но се очаква да се прояви в най-голяма степен през 2019 г., а социалните въздействия логично могат да стават по-осезаеми след приключване на инициативата.

IV. Приложение: Индикатори и целеви стойности

№	Индикатор	Цел/целева стойност
ТРАНСФОРМАЦИЯ НА КУЛТУРНИЯ СЕКТОР		
1	Общ брой ЕСК събития през 2019 г.	Осигуряване на информация относно броя проведени събития и разпределение по вид събития, по територия и др.
2	50% от жителите на Пловдив, 30% от регионалните да посетят ЕСК събития през 2019 г.	142 000 души от гр. Пловдив (50%) и около 342 000 души от региона (30%) да посетят ЕСК събития през 2019 г.
3	20% растеж в културното участие между 2015 и 2021	51,6% от жителите на гр. Пловдив и 51,6% от посетителите на гр. Пловдив годишно в периода до 2021 г. да посещават културно събитие в града.
4	Удовлетворение на публиката от културното съдържание	За 50% от обхваната чрез проучванията публика се отчита удовлетвореност по-висока от средната по скала от 1 до 5 („лошо“ – „отлично“)
5	Обратна информация относно организирането на събития	Осигуряване набирането на информация за обратна връзка. Събрани около 2000 анкети за обратна връзка на година за периода 2018-2019 г.
6	Увеличаване на броя на събитията извън центъра на града (вкл. читалища)	Увеличаване на броя на събитията в центъра на града с 30% спрямо 2017 г.
7	Демография на участниците в събития и увеличен достъп на нови публики	Мобилизирани нови публики, които се регистрират чрез мониторинг на демографския профил.
8	Процент от културни събития с безплатен вход, позволяващи достъп на групи в неравностойно положение	10% от събитията са с безплатен вход през 2018 и 2019 г.
9	Увеличаване на броя на културните събития в квартал „Столипиново“	Увеличение на броя на събитията с 30% спрямо 2017 г.
10	Брой европейски трансгранични съвместни продукции, гостуващи международни артисти, изнесени и внесени продукции	Увеличение на броя спрямо 2017 г.
11	Процент на положителните и отрицателните мнения за артистични мероприятия от програмата на ЕСК	Информация относно процент положителни и отрицателни мнения – положителните мнения да доминират над отрицателните
12	Брой оригинални произведения, поръчани от „Пловдив 2019“	Информация относно броя оригинални произведения, поръчани от „Пловдив 2019“ през 2019 г.
13	Брой артистични и мениджърски обмени, които се провеждат в частни и обществени културни институции (на регионално, национално и международно ниво)	Информация относно общ брой обмени и брой обхванати области на обмен.
14	Брой членства в международни мрежи	Увеличение на броя членства в международни

№	Индикатор	Цел/целева стойност
	за културни институции и оператори (повече международни връзки)	мрежи за културни институции и оператори
15	Увеличение на посещенията на музеи/галерии театри/концертни зали	Увеличение на посетителския поток (2016-2019)
ОБРАЗ И ИДЕНТИЧНОСТ		
16	Национално / международно / социално медийно внимание, повишено медийно отразяване	Увеличаване на броя на материалите, отразяващи инициативата в сравнение с 2015/2017 г.
17	Развитие на репутацията на Пловдив като дестинация за културен туризъм	Увеличаване на дела посетители, чиято основна цел е посещение на културни събития/обекти/културен туризъм.
18	Увеличение на споменаванията на Пловдив като град на културата в медиите и социалните медии	Увеличение на броя на споменаванията спрямо базовата стойност от 2017 г.
19	Идентифициране на пловдивчани с града им и чувство на гордост, че живеят в него	Увеличаване на дела посочващи категорично културни елементи като повод за гордост спрямо базовата стойност от 2017 г. Задържане на ниските нива на нагласите за напускане на града.
20	Чувство за принадлежност към Европа сред гражданите	Повишение на дяловете лица, които се определят като граждани на Европа, и чувството им за принадлежност към Европа се е засилило.
21	Национална информираност: Процент разпознаване на ЕСК, вероятност/желание за посещение	Увеличаване на дела лица, които знаят, че Пловдив е избран за ЕСК за 2019 г. Увеличаване на дела лица, посочили че имат интерес към посещение на събитие от програмата на ЕСК.
СОЦИАЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ		
22	15% намаление на нивата на неграмотност и отпадналите от училище в квартал „Столипиново” Информираност, участие, удовлетвореност от ЕСК	Предотвратяване ръста в нивата на децата в училищна възраст от ромската общност, които не ходят на училище (текущото ниво е 22%, при средно за страната – 23,2%) Предотвратяване на ръста в нивата на неграмотност сред ромската общност в града (текущото ниво е 8%, при средно за страната – 11,8%) Повишена информираност за Пловдив ЕСК 2019 и повишено културно участие в сравнение с 2017 г.
23	Повишено ниво на толерантност и приемане на уязвими групи в обществото	Увеличение на дела на колебаещите се спрямо базовите стойности от 2017 г.
24	Брой на регистрираните доброволци и дни на доброволчество	Информация относно броя регистрирани доброволци и дни на доброволчество и постигане на устойчиво увеличение.
25	Процент на млади специалисти, които биха обмислили да се върнат в Пловдив, след като са учили/работили	Препоръчва се индикаторът да отпадне.

№	Индикатор	Цел/целева стойност
	другаде	
26	Индекс за качеството на живот и щастието	Осигуряване на фонова информация относно сегментирането на пловдивчани според степента на удовлетвореност от живота и усещане за щастие.
27	Грижа за околната среда	Осигуряване на фонова информация относно важността и удовлетвореността от околната среда.
28	20% увеличение на националните и 30% увеличение на чуждестранните туристи в Пловдив	Увеличение на националните посетители с 20% спрямо базовата стойност – достигане 34% посетители на Пловдив от страната Увеличение на чуждестранните посетители с 30% спрямо базовата стойност – достигане до 123 869 души
29	6% годишно увеличение на нощувките	6% годишно увеличение на нощувките.
30	Демографски профил: % разбивка на посетители от България, Балканите, ЕС, страни извън ЕС	Увеличаване дела на посетители – граждани на ЕС. Диверсификация на страните на произход на посетителите.
31	Увеличаване на броя на полетите до и от летище Пловдив	Препоръчва се индикаторът да отпадне.
32	Увеличение на регионалния туризъм	Увеличение на броя на нощувките спрямо базовата стойност от 2015 г. Наблюдение на участието в регионални събития от програмата на ЕСК
33	Нови работни места, създадени в сектора на туризма	Увеличение на заетите в сектора.
34	Цялостен спад в равнището на безработица в града под 10%	Препоръчва се индикаторът да отпадне.
35	Брой нови бизнеси в града	Информация относно динамиката на броя предприятия по големина и по сектори.
36	Намаляване на равнището на безработица сред уязвимите малцинства (ромски/турски) под 20%	Предотвратяване на ръста на безработицата в ромската общност в Пловдив.
37	Увеличение на броя на малките фирми, работещи в ромските квартали	Повишаване на удовлетвореността от броя малки фирми в ромските квартали, предоставящи услуги в областите, в които е установен дефицит.
38	Увеличение на частното спонсорство с 5%	Увеличение на институциите с частно спонсорство с 5%. Увеличение на сумите от спонсорство с 5% - при възможност за наблюдение.
39	Ръст на заетостта в културния сектор до 5%	Ръст на заетостта в културния сектор до 5%